

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

AABENRAA STATSSKOLE

Årsskrift

Til udgivelse af

Maj 1956

Adresseliste

Ved telefoniske eller mundtlige henvendelser til skolen eller kollegiet bedes nedennævnte træffetider venligst overholdt.

Rektor træffes på skolens kontor i reglen alle skoledage, undtagen tirsdag og lørdag, kl. 12,15—13,00.

J. M.: Nørrevang 9, telf. 2 33 75.

Kj: Jørgensgård 46, telf. 2 25 69 (regnskabsfører).

Kl: Reberbanen 43 II, bedst 18—19.

Bk: Forstallé 33, telf. 2 38 49, bedst 18—19.

F: Kolstrup 37 b, telf. 2 21 58.

Gj: Skovfennen 3, telf. 2 28 11 (inspektor).

Bg: Jørgensgård 8 I, telf. 2 29 07, bedst 18—19.

gh: Kystvejen 49 st.

J-J: Jørgensgård 42, telf. 2 33 13, bedst 18—19.

I. P.: Tækkerløkke 32, telf. 2 35 08, bedst 18—19.

Mo: Løgumklostervej 27, telf. 2 29 71, bedst 18—19.

Li: Toften 20, telf. 2 10 74, bedst tirsdag 17—18.

Hh: Storegade 5, telf. 2 21 49, bedst 18—19.

Gr: Skinderbro 21, telf. 2 22 20.

Lg: Farversmøllevej, telf. 2 39 40, bedst 18—19.

HA: Gammel Kongevej 60, telf. 2 31 51.

VL: Hostrupskov.

Kiil: Tøndervej 133, telf. 2 24 75, bedst 18—19.

Lau: Jernbanegade 27, telf. 2 39 55, bedst 17—18.

L: Lindsnakkevej 5.

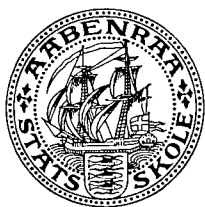
Joh.: Langbjergvej 7, telf. 2 34 44, bedst 18—19.

joh.: Langbjergvej 7, telf. 2 34 44, bedst 18—19.

Pedel Holger Jensen, telf. 2 26 11, efter kl. 14.

Skolens bomærke forestiller skibet „Industria“ (= ved driftighed, energi, iver, vedholdende flid). Det er tegnet i 1923 af tegneren *F. V. Hansen* på grundlag af en farvelagt tegning fra 1803, udført af en *matros* om bord på „Industria“, der førtes af *Frederik Fischers* fader, capt. *Fester Fischer* af Aabenraa. Matrosens tegning er siden skolens jubilæum i skolens eje.

AABENRAA STATSSKOLE

Årsskrift

Maj 1956

INDHOLD:

Cajus Julius Cæsar	side 5
Årsberetning	- 17
Indbydelse	- 52

Cajus Julius Cæsar —

Foredrag for gymnasiet
den 15. marts 1956.

I de gamle romeres kalender hed d. 15. marts *Idus Martiæ*, den berømteste dato, vi kender fra oldtiden, berømt fordi Cæsar blev dræbt denne dag — netop i dag for 2000 år siden, hvis man ikke er alt for nøjeregnende med optællingen af årene.

Man kunne måske spørge, om der er nogen særlig grund til at mindes Cæsar frem for så mange andre fremragende mænd fra oldtiden. Har han mere aktualitet end så mange andre, vi lærer om i historie?

Ja, det har han netop.

For at nævne nogle eksempler:

Den romerske kalender var kommet helt i uorden, og Cæsar lod astronomer lave en ny, den julianske, der blev opkaldt efter ham (Julius), og den har været i funktion i Rusland indtil kommunisterne efter revolutionen i 1917 afskaffede den og gik over til den gregorianske kalender, som havde været brugt i Vesteuropa i flere hundrede år. Den er kun en let variant af den julianske, der altså har været i brug for mindre end 40 år siden.

Man kunne nævne, at juli måned er opkaldt efter ham, og at titlen kejser er en omdannelse af Cæsars navn.

For vordende journalister kan det måske være af interesse at vide, at Cæsar gav stødet til de første aviser, der blev malet på husvæggene i Rom.

Cæsars bog om gallerkrigen studeres stadig i skolerne — og det sker hele verden over.

Men det vigtigste er sikkert, at Cæsar gjorde Frankrig til et romansk land, og derved blev Frankrig det førende kulturland i Europa gennem århundreder.

Det var nogle ord om hans betydning for hele verden.

Hans betydning for Roms historie var den, at han gennemførte overgangen fra en såkaldt demokratisk styreform til en styreform, der blev grundlaget for den senere kejsermagt.

Det lyder måske ikke helt behageligt i vore ører, noget i retning af overgang fra demokrati til diktatur, men slet så simpelt er forholdet ikke — vi kan ikke uden videre overføre vore begreber til oldtiden.

F. eks. er det så som så med et demokrati, hvis voksende magt beroede på, at det holdt slaver i tusindvis — i vore dage har vi svært ved at kalde de stater for demokratier, der holder slavelejre, arbejdslejre.

Et andet grundlag for Roms økonomiske magt var udsugelsen af provinserne, der samlede en overvældende rigdom i byen, men denne rigdom var koncentreret hos ganske få personer, og da der kom store kornleverancer fra provinserne, faldt kornets værdi, så at de italienske bønder ikke kunne leve af deres landbrug, men måtte indvandre til Rom, hvor der fandt gratis offentlige kornuddelinger sted, og de indvandrede bønder kom sammen med andre til at danne et proletariat, der spillede en stor politisk rolle. Dette proletariat havde stemmeret, og hvis man ville vælges af det, måtte det bestikkes med brød og skuespil, panis et circenses. Altså — hvis man ville vælges til et embede, måtte man låne uhyre summer, hvis man da ikke var millionær; man måtte gennem de forskellige embeder, før man som prokonsul eller proprætor kunne få en provins at bestyre, og før man havde udsuget en provins, kunne man ikke betale sin gæld. Selve det politiske system medførte altså en demoralisering og uretfærdighed, som ikke kunne bringes ud af verden, uden at det politiske system fulgte med.

Resultatet blev stadige klager for domstolene over, at en politisk modstander havde brugt for mange penge til bestikkelse, og klager fra provinsernes side over, at en embedsmand havde været for grov med sin pengeafpresning.

Stadig retssager, stadig gadekampe, stadig snigmord —

Det politiske liv beherskedes af to grupper, partier plejer man at kalde dem med et misvisende navn,

optimates, de gode konservative kredse, der støttede sig til og selv støttede senatet, og

partes populares, »folkepartiet«. Man må ikke tænke på et parti som f. eks. socialdemokratiet med partiorganisationer, hovedbestyrelse og et nogenlunde fast program; der er snarere tale om en metode, en vej, man slår ind på for at vinde politisk indflydelse gennem folkeforsamlingerne. Lige fra Gracchernes tid, fra ca. 133, havde de to grupper vekselvis haft overtaget, og magtovertagelserne fulgtes gerne af blodige udrensninger, proscriptioner. De vigtigste navne i magtkampen er Marius, Sulla, Catalina, Cicero, Pompejus og Cæsar.

Resultatet var evig krig og uro.

Her skal blot nævnes nogle af de vigtigste krigeriske begivenheder:

Få år før Cæsars fødsel Marius' krig mod cimbrer og teutoner. Da han er 10 år, begynder krigen mod forbundsfællerne, da han er 12 år, begynder den første mithridatiske krig, 18 år, borgerkrigen (Sulla), 27 år, slavekrigen (Spartacus), 33 år, krigen mod sørøverne i Middelhavet. 37 år gammel oplever han den catilinariske sammensværgelse. Som 42-årig begynder han selv krig i Gallien og 9 år senere borgerkrig ved at gå over Rubicon. Al denne ydre og indre uro, der bl. a. kom af rigdommens ulige fordeling, fik ikke fremtiden til at tegne sig i et særlig lyst skær — og så er det endda ikke nævnt, at Roms århundredgamle forfatning ikke svarede til tidens krav. Det romerske senat var oprindelig et byråd for Rom og nærmeste omegn, og det egnede sig ikke til at være regering for et verdensrige. Styreformen måtte ændres — og det blev Cæsar, der tog det første skridt, men forinden måtte han hele den karriere igennem, som var den nødvendige vej til magt og indflydelse.

Cajus Julius Cæsar er født d. 12. quintilis (juli), antagelig år 100. Han stammede i lige linie ned fra gudinden Venus. Hun havde en søn, trojanerprinsen Æneas. Da Troja blev ødelagt, lykkedes det Æneas at flygte, og efter mange eventyr blev han romerrigets grundlægger. Han havde en søn, Julius, der blev grundlæggeren af den juliske slægt, gens Julia.

Det er ikke godt at vide, hvad Cæsar har ment om sin forbindelse med Venus — han må sikkert have set en vis propagandaværdi i den; i hvert fald var *Venus Genetrix*, stammoderen Venus, det feltråb, der blev brugt i to af hans afgørende slag, ved Farsalos og Munda. Til ære for Venus lod han senere hen opføre et tempel i Rom.

Inden for den juliske slægt tilhørte han familien Cæsar — ordet skal findes på punisk og betyde elefant. Der gik det sagn, at en af hans forfædre havde dræbt en elefant. Det ser ud til, at Cæsar har godtaget denne forklaring; i hvert fald er en del af de mønter, han senere lod slå, forsynet med et billede af en elefant.

Efter den strålende begyndelse var det gået betydelig tilbage for slægten, navnlig for den familie, Cæsar tilhørte. Naturligvis hørte de til i den fine ende, de var patriciere, men de hørte ikke til blandt de patriciere, der var de førende i senatet og i senatspartiet, optimaterne.

Tværtimod havde Cæsars familie for længst sluttet sig til optimaternes modstandere; hans faster var således gift med senatspartiets værste modstander, den berømte Marius.

Cæsar vedkender sig familiens traditioner på forskellig måde, og han var da også i første omgang gift med en datter af Marius' efterfølger som folkepartiets ledende mand, Cinna. Hun hed Cornelia.

Hans far nåede det næsthøjeste embede, præturen; han døde, da Cæsar var 16 år gammel. Hans mor, Aurelia, var en meget betydelig kvinde.

Cæsar fik den uddannelse, der var normal i hans miljø. Som dreng var han noget svagelig, men hærdedes ved sport, blev en fremragende rytter, svømmer, fægter og tålte senere store strabadser. Man kender ingen af hans barndomskammerater.

Marius skaffede ham en stilling som Flamen Dialis, Jupiter-præst, en høj post inden for præsteskabet. Cæsar var på det tidspunkt 13 år. Sulla afsatte ham dog kort efter.

Nogle år efter giftede han sig som omtalt med Cornelia. Han var da 17 år, og de var gift en 15 år, til hun døde.

I sine unge år var han toneangivende inden for den elegante overklasseverden i Rom; han deltog i selskaber hveranden dag — var åbenbart godt forkælet. Sulla omtalte ham som drengen med det løse bælte, der slæber efter ham — det har nok været smart. Den form for tilværelse koster penge, og han indlod sig på finansspekulationer og fik snart skrabet en imponerende gæld sammen. Samtidig digtede han lidt som så mange andre unge mennesker — æresdigt til Hercules, en tragedie Oedipus, erotiske digte, Sueton omtaler en samling vittigheder, men disse ting kendes ikke nu — navnlig vittighederne ville man gerne have set, for det er netop et punkt, hvor man har svært ved umiddelbart at forstå og nyde oldtiden. Dens vitser synes mere grove end vittige.

Trods sin meget muntre livsførelse var han ikke holdningsløs. Sulla ønskede, at han skulle lade sig skille fra Cornelia, men det ville han ikke; han blev forvist fra Rom og måtte gå under jorden. Sulla gik med til at skåne hans liv, men han kunne ikke blive i Italien.

I 70'erne søgte han militær uddannelse i Lilleasien, hvor der var krig, og han udmærkede sig på forskellig måde, bl. a. opnåede han et udmærkelsestegn, borgerkronen, for at have reddet en soldats liv. Men han glemmer ikke at forberede sig til en politisk løbebane, f. eks. studerer han talerkunst på Rhodos, og da han kommer til Rom igen, begynder han som sagfører, må vi vel kalde det — ligesom Cicero og andre store talere og politikere havde gjort det. Men han fik ingen lynkarriere som f. eks. Pompejus. Han måtte gå den almindelige vej for en romersk politiker — bestikkelse — han blev en fuldblods romersk politiker, og hans karriere i 60'erne er ganske normal: kvæstor i Spanien 68, ædil 65, prætor 62, statholder i Spanien 61.

I disse år manøvrerer han med stor forsigtighed og klogskab. Cornelia dør i 69, to år efter gifter han sig med Pompeja, en datterdatter af Sulla, for at nærme sig visse optimater.

Men livet var usikkert for en romersk politiker på denne tid, flere gange var han genstand for attentatforsøg; derfor var det en stor fordel for ham, da han på folkeforsamlingen blev valgt til *Pontifex Maximus*, ypperstepræst; dermed skulle hans liv være i sikkerhed. Denne sikkerhed varede i 20 år, for han var jo også *Pontifex Maximus*, da han blev myrdet.

Hans nærmeste politiske medarbejder var mangemillionæren Crassus, der hadede og frygtede Pompejus, hvis indflydelse var voksende efter store sejre i Lilleasien. Modsætningsforholdet til Pompejus drev dem til samarbejde, og da Cæsar var ædil, politidirektør, og bl. a. havde til opgave at foranstalte festspil, der blev betalt af hans egen lomme, altså Crassus' lomme, flottede han sig ordentlig; hans gladiatorer kæmpede med sølv-lanser, noget, man aldrig havde set før.

Samtidig med at Cæsar valgtes til konsul for året 59, indgik han og Crassus forlig med den modstander, der havde bragt dem til samarbejde, Pompejus. Der dannedes et triumvirat, hvor, som det blev sagt, berømmelse, rigdom og klogskab arbejdede sammen, altså Pompejus, Crassus og Cæsar.

Sådanne politiske kovendinger er temmelig almindelige i historien og ikke særlig opløftende. — Et år efter Cæsars død stod der et slag ved Mutina i Norditalien mellem hans arvtagere — på den ene side Antonius, på den anden Octavian, den senere kejser Augustus. Få dage efter indgik de et forlig, vendt mod deres fælles fjender Brutus og Cassius. — Eller for at tage et eksempel fra nutiden: Nazisterne havde fået magten i Tyskland bl. a. ved en uforsonlig agitation mod kommunismen og Sovjetunionen. Russerne elskede naturligvis heller ikke Tyskland. Men i august 1939 indgik Rusland og Tyskland en overenskomst, der sikrede Rusland halvdelen af Polen, Estland, Letland og Litauen og en bid af Rumænien, mens Tyskland fik lov til at rykke ind i den anden halvdel af Polen — hvad der førte til den anden verdenskrig, som vi alle har oplevet.

— Dannelsen af triumviratet havde bl. a. til formål at støtte Cæsars politik som konsul og skaffe ham en ordentlig provins bagefter. De vigtigste love, han fik gennemført, var en jordlov i demokratisk ånd og en lov mod for grov udsugelse af provinserne — disse love synes at røbe blik for, dels at rigdommen og produktionsmidlerne, her altså jorden, ikke i det lange løb kunne være så ulige fordelt, dels at Rom ikke kunne blive ved at suge værdierne til sig fra de øvrige dele af riget, men at man måtte gøre de forskellige dele af imperiet mere

ligeberettigede, synspunkter, de egoistiske og konservative medlemmer af senatet naturligvis var modstandere af.

For at sikre sig, at disse love ikke omgående blev ophævede, allierede Cæsar sig med en af konsulerne for det følgende år. Han hed Piso og havde en datter, der hed Calpurnia.

Nu havde Cæsar et par år tidligere ladet sig skille fra sin anden hustru Pompeja; hun havde lavet en af oldtidens virkelige opsigtsvækkende og celebre skandaler. Derfor kunne han med dags varsel gifte sig med Calpurnia, der blev hans tredje og sidste kone.

I den tid, Cæsar var konsul, kom han meget dårligt ud af det både med sin medkonsul og senatet, men Bibulus skubbede han til side, og senatet indkaldte han sjældnere og sjældnere. Det kunne naturligvis kun lade sig gøre, fordi samfundets traditioner var ved at gå i opløsning.

Da hans konsulatsår med udløbet af 59 var til ende, overtog han provinserne Gallia Cisalpina, Illyricum og Gallia Narbonensis (d. v. s. Norditalien, Dalmatien og det sydøstlige hjørne af Frankrig) for 5 år, senere forlænget med 5 år.

I de følgende år tilbragte han regelmæssigt vinteren i Gallia Cisalpina, der var hans base. Her udførte han en statsholders civile forretninger, dømte i retssager o. s. v. Og herfra kunne han holde forbindelsen vedlige med Rom og blive orienteret om den politiske udvikling. Og det var nødvendigt; for hans politiske modstandere havde lettere spil, nu han selv var borte.

Men han var jo også prokonsul i Gallia Narbonensis eller Provincia Romana, som romerne allerede 60 år tidligere havde okkuperet for at sikre vejen til Spanien over land.

Denne Provincia Romana ville Cæsar gøre til springbrættet for gennemførelsen af sine store planer. Det må have været hans mål at få en krig i gang mod de krigeriske gallere, som romerne nærrede en vis skræk for. Hvis han kunne underkue dem og gøre deres land til en provins, ville han høste ære og berømmelse og blive lige så berømt som Pompejus, der ganske vist var hans ven i øjeblikket, men som han meget let kunne rage uklar med. — Desuden ville han få en kampøvet hær, der var ham hengiven, og det ville naturligvis støtte ham i fremtiden.

Allerede det første år, altså i 58, rykker han med sine tropper ind i det frie Gallien under et temmelig spinkelt påskud. Snart når han helt op til Rhinen, der for fremtiden bliver grænsen mellem Gallien og Germanien, og Gallien anses for et romersk protektorat, og enhver modstand mod Cæsar er kort og godt oprør. Gallerne kunne naturligvis ikke se på situationen med Cæsars øjne, og derfor fik han mange krige at føre. Cæsar var i sin krigsførelse på ingen måde mere human, end

man ellers var i oldtiden. Undertiden gik han frem med overordentlig hårdhed, han lod hele byer udrydde, engang lod han hænderne hugge af 2000 fanger, han konfiskerede store rigdomme og blev en af tidens største slaveejere. — En del af sine mange penge brugte han til at smykke Forum i Rom.

En tid havde han nogenlunde ro i Gallien og foretog et par ekspeditioner ind i Germanien og til Britanien, men disse togter må vel nærmest anses for mislykkede, de førte i hvert fald ikke til noget.

I 52 kom Cæsar virkelig i klemme.

Da fandt der en folkerejsning sted i hele Gallien under ledelse af Vercingetorix.

Vercingetorix havde et mål — udover at gøre oprør mod de fremmede, han ville skabe en samlet gallisk stat og var besjælet af en nationalfølelse, som da synes at have været ganske ukendt i Gallien. I sin kamp mod Cæsar anvendte han den brændte jords politik, der truede romerne med hungersnød. I dette forår gik Cæsar frem med den yderste voldsomhed, han slagtede mennesker i tusindvis, brændte byer, pressede penge ud af de overlevende. Da situationen syntes håbløs, viste Cæsar — efter hvad militære skribenter påstår — at han var en af verdenshistoriens store hærførere. Han lagde en enestående energi og opfindsomhed for dagen.

Til sidst vandt Cæsar det afgørende og sidste slag i Gallien, det var ved Alesia (i nærheden af Dijon). Vercingetorix må overgive sig, Cæsar forlanger ham udleveret, og Vercingetorix indfinder sig i hans lejr, hvor Cæsar ikke just behandler sin overvundne fjende med agtelse — han skældte ham reverenter talt hæder og ære fra.

6 år sad Vercingetorix i fangenskab i Rom indtil Cæsars triumf. Dagen efter blev han kvalt af bødlerne i fængslet.

Efter slaget ved Alesia opløstes den galliske koalition. Cæsar leder strenge straffeekspeditioner; han må skaffe ro i landet, inden hans embedsperiode udløber — og det lykkes. I de følgende år slår han ind på en forsoningspolitik og fremmer en romaniseringsproces, som vi næsten ikke ved noget om — men efter den tid var der ikke flere oprørsforsøg mod romerne.

Hvordan ser senere tiders franskmænd nu på disse begivenheder? Man kan vist sige, at de er stolte af Vercingetorix' nationale forsvar, men samtidig tilfredse med, at han tabte kampen, så at Gallien kunne blive åbnet for den romerske kultur.

Man ser et eksempel på disse synspunkter i byen Les Laumes-Alésia, der ligger på det sted, hvor det sidste slag

udkæmpedes. På hovedgaden Avenue d'Alésia finder man en mindeplade:¹)

1949

På denne slette for to tusind år siden
har Gallien reddet sin ære
idet det fulgte Vercingetorix' stemme
og førte sine folk mod Cæsars legioner.
Efter sine hæres nederlag
forsonede det sig med sejrherren
og et forenet Gallien forsvarede sig
mod de germanske invasioner.
Åbent for lyset fra Grækenland og Rom
oplevede det tre hundrede års fred.

I de første år af krigen havde stemningen i Rom været Cæsar gunstig, man var imponeret af hans bedrifter. Men han havde sat megen anseelse til under krigen mod Vercingetorix — og samtidig var Pompejus, der efterhånden langt fra var hans ven mere, faktisk blevet diktator og herskede helt over senatet. Der rettedes fra optimaternes side hårde angreb på Cæsars politik, og han blev nødt til at forsvare eller i hvert fald forklare sig, og i efteråret 52 skrev han sin bog om gallerkrigen, *Commentarii de Bello Gallico*. Det er et tendensskrift, som alle oldtidens historiske skrifter er det. Det vil bevise, at hans optræden har været en romersk prokonsul værdig, og at rygtet ikke overdrev, når det fortalte om de resultater, han havde nået. Til et sådant skrift stillede oldtiden forskellige krav, f. eks. skulle romerne altid sejre i kraft af dygtighed, ikke fordi de var flest; der falder altid mange fjender, kun få romere. Men selv om han dækker over uheld og for rigeligt betoner sit held, har han sikkert måttet holde sig nogenlunde til sandheden, da der jo levede så mange vidner. Bogen er overordentlig saglig, han fortæller om krigen og kun om krigen; hans privatliv nævnes ikke. Man ved, at han efter at være kommet tilbage fra Britannien fik meddelelse om, at både hans mor og hans datter Julia var døde. Det nævnes ikke i bogen.

Det billede, man får af forfatteren, svarer til marmorstatuerne af ham; det er imperatoren, der synes at mangle menneskelige

¹)

1949.
DANS CETTE PLAINE IL Y A DEUX MILLE ANS
LA GAULE A SAUVE L'HONNEUR
EN OPPOSANT A LA VOIX DE VERCINGETORIX
SES PEUPLES AUX LEGIONS DE CESAR
APRES L'ECHEC DE SES ARMEES
RECONCILIEE AVEC LE VAINQUEUR
UNIE DEFENDUE CONTRE LES LA INVASIONS
GERMANIQUES
OUVERTE AUX LUMIERES DE LA GRECE ET DE ROME
ELLE A CONNU TROIS SIECLES DE PAIX

følelser og lidenskaber, den ægte romer i kolossalstørrelse. — I Rom havde forholdene i året 50 udviklet sig på en måde, der var uheldig for Cæsar. Pompejus går i forbund med Cæsars konservative fjender i senatet, og senatet kræver, at Cæsar skal nedlægge kommandoen over sine tropper, hvis han ikke vil erklæres for fædrelandets fjende, d. v. s. højforræder.

Det var en ualmindelig klodset fremgangsmåde over for en sejrrig feltherre i betragtning af, at Pompejus i Italien kun rådede over to legioner, og de havde endda før i tiden tjent under Cæsar. Det vidste Cæsar naturligvis godt. Men åbenbart for ikke straks at sætte sagen på spidsen sender han et brev til senatet. Brevets begyndelse er meget forsonlig og slutningen uforsonlig. Det er ikke let at vide, hvad der skal lægges mest vægt på. Flere af hans handlinger i de følgende uger tyder på, at han ønsker en forsoning med Pompejus; de tilhængere af Pompejus, der bliver taget til fange af hans soldater, behandler han mildt og lader dem slippe, åbenbart for at vise sig imødekommende over for Pompejus. Sueton taler om, at Cæsar havde planlagt en hel række ægteskaber, der skulle besegle hans forsoning med Pompejus. På den anden side er slutningen af Cæsars brev så truende, at den er blevet kaldt et ultimatum fra Cæsars side.

Der er dog også ting, der tyder på, at Pompejus nu ønskede krigen. Men så er det påfaldende, at han ikke lagde større energi i forberedelserne, f. eks. overførte nogle af sine legioner i Spanien til Italien.

I begyndelsen af januar 49 rykkede Cæsar med sin hær ned i Italien. Da han gik over Rubicon, blev han højforræder i juridisk forstand, fordi en feltherre ikke måtte føre sin hær ind i Italien.

Hermed begyndte den borgerkrig, der kom til at vare i 4 år, indtil Cæsar var rigets enehersker.

I Rom blev der panik. Senatorerne stak af i en sådan fart, at de endda glemte statskassen. Pompejus besluttede at opgive Italien i første omgang og tog til Grækenland.

De senatorer, riddere og andre fjender, Cæsar fik fat i, lod han som nævnt slippe; de takkede ham næsten alle ved igen at slutte sig til hans fjender.

Cæsar havde magten i Italien og Gallien, Pompejus i det øvrige romerrige, så der var en lang vej rundt for Cæsar.

I 49 besejrer han Pompejus' tilhængere i Spanien.

I 48 overvinder han Pompejus' hære i Grækenland i det berømte slag ved Farsalos. Pompejus selv flygter til Ægypten, men der dræber ægypterne ham for at tækkes Cæsar. Også Cæsar tog til Ægypten, og han blev der; han mente at have

nogle penge til gode, og desuden var han blevet gode venner med dronning Kleopatra.

I Italien rådede der kaos; Cæsars stedfortræder Antonius kunne slet ikke klare situationen; Cæsars venner sendte bud efter ham, fordi hans fjender fik god tid til at ruste mod ham; men i et halvt år hørte man intet fra ham, man tiggede ham om at komme hjem, men han tog på en udflugt op ad Nilen sammen med Kleopatra — en politisk brøler, der viser, at der var mere følelse i ham, end imperatorbusterne forråder.

Endelig bryder han op, og i 46 slår han sine fjender i Nordafrika og til sidst i 45 endnu en gang i Spanien.

Endelig var borgerkrigen slut, og han kunne holde triumf i Rom. Det var første gang en feltherre triumferede åbenlyst over romere. Han var nu eneherre og fik al den magt og alle de stillinger og titler, han ønskede.

Cæsar skulle nu til at bringe orden i riget igen, men fik kun et halvt år til at vise, hvad han duede til, og derfor er det svært for eftertiden at bedømme, om han var en lige så stor statsmand som feltherre. En del fik han gennemført og planlagt, men ikke nok til at man med bestemthed kan påvise den røde tråd, der binder de enkelte led i hans reformværk sammen. I store træk synes hans planer at have været:

- 1) genrejsning af statsforvaltningen
- 2) reformer til de brede massers bedste
- 3) krig mod det rige Parthien for at skaffe penge til påtænkte reformer.

Trods den korte tid han fik til at gennemføre sine planer, må man dog sige, at det var et andet rige, han efterlod efter 6 måneders herredømme, end det han overtog.

Han får ordnet mange sociale spørgsmål i Italien. Han fratager halvdelen af Roms proletariat retten at få gratis korn. Told- og skattevæsen bliver overtaget af staten, han udvider borgerretten og forsøger en ligestilling af rigets forskellige dele og meget andet.

Han fik lagt grunden til et rige, der kom til at bestå 4—500 år efter hans død, og det et rige, der i kultur stod langt over det øvrige Europa, og som kom til at præge Europas fremtid.

Men det er klart, at optimaterne og senatets medlemmer ikke var tilfredse med udviklingen. Cæsar vælger sine embedsmænd uden om senatet, han fylder senatet med underlødige personer, Cicero nævner en professionel spåmand; man ymter om, at han vil gøre sig selv til konge, han optræder mere og mere selvrådigt og fornærmende over for senatorerne, som da han blev siddende, da en deputation meddelte ham, at man ville gøre ham til en gud ved at opføre et tempel for Jupiter Julius — og så lod han endda til almindelig forargelse Kleo-

patra og deres fælles søn komme til Rom. Og da man indvier templet for Venus Genetrix, hans stammoder, viser det sig, at statuen af Venus ligner Kleopatra.

Vi ved jo alle, at utilfredsheden førte til, at han bev dræbt. Nogle af de politiske grunde er lige blevet nævnt, men naturligvis var der også megen privat hævnlyst og krænkelse med i spillet, idealisme for den sags skyld også: en kamp for republikken af folk, der ikke så, at republikken havde udspillet sin rolle.

Det fortælles, at Cæsar d. 14. om aftenen var til middag med en af de sammensvorne; samtalen faldt på, hvilken døds måde der måtte være at foretrække, og Cæsar skal have sagt: »Den uventede.« Ved ellevetiden næste formiddag indfandt han sig til et senatsmøde i Curia Pompeja. Cæsar sætter sig i sin gyldne stol, og senatorerne stimler sammen om ham med deres bønskrifter. En senator river togaen af hans skulder, det aftalte signal. De sammensvorne falder over ham så hidsigt, at flere endog sårer hinanden. Det siges, at han blev ramt af 23 stik, hvoraf flere i ansigtet. Cæsar hyller togaen om sig på antik vis og synker sammen for foden af Pompejus' statue.

Dette skete d. 15. marts 44. Cæsar blev 56 år.

Jeg har flere gange peget på, hvor vanskeligt det er at danne sig et indtryk af hans person og karakter. Man får måske først øjnene op for, at han må have været præget af stor ærgerrighed — ellers bliver man vel ikke verdens herre. Nu er ærgerrighed i sig selv ikke nogen særlig værdifuld egenskab — kun hvor den anvendes til at bringe værdifulde egenskaber til udfoldelse, der ellers ikke ville være blevet brugt. Men Cæsar må vel have været et menneske af usædvanlige evner og en usædvanlig alsidighed, når han kunne gøre sig gældende både som militær, politiker, jurist, historiker og taler. Han må desuden have været i besiddelse af en ualmindelig energi og handlekraft, førerevne, ro og koldblodighed i vanskelige situationer — og først og fremmest en sjælden intelligens.

Men vi ved også, at han har haft egenskaber, han delte med mere almindelige mennesker.

I de unge dage kunne hidsigheden løbe af med ham, som da han under en proces ruskede sin modpart, kong Juba, i skægget. Over for senatet lagde han i de sidste år ikke skjul på sin foragt — på en meget uklog måde — og hans følelser både for Cornelia og Kleopatra fik ham til at begå politiske dumheder. Nogen marmorbuste har han ikke været.

Det er ikke nemt at fremstille Cæsar som en idealist, der stiler mod et bestemt mål; han indgår — som andre politikere i samtiden — de alliancer, der synes at fremme hans karriere,

ikke just hans ideer, hans kongstanke, og er ganske realistisk optaget af at opfylde de nærmeste krav. En rød tråd i hans politik kan man kun med lidt god vilje skimte, og når han, set med en senere tids øjne, faktisk kom til at virke fremskridtsvenlig, er en af grundene, at hans modstandere var et reaktionært senat, der modsatte sig en naturlig udvikling. Man kan vanskeligt modbevise en påstand om, at et væsentligt mål for ham var personlig fremgang, men at denne måtte medføre liberale reformer, fordi han var folkepartiets mand mod senatet. Anser man magtstræbet for at være en hovedfaktor, behøver man ikke fortolke en berømt udtalelse af Cæsar om Sulla. Han sagde, at Sulla havde begået en dumhed ved at nedlægge magten, da han havde nået det mål, han havde sat sig.

Man kunne også på den måde forklare, ikke alene det, at han indgik alliance med sine politiske fjender, men også andre tilsyneladende inkonsekvenser; både i Spanien og Gallien forstod han at skrabe penge til sig, undertiden ved meget håndfaste midler, mens han senere arbejdede for, at provinserne ikke mere blev udsuget.

Men selv om også målet væsentlig har været personlig fremgang, så er han kommet til at tjene den historiske udvikling på mange punkter og har gjort det med enestående dygtighed.

For man kunne jo spørge, om ikke de bedrifter, Cæsar udførte, var historisk bestemte. Var Cæsar mere end et redskab for historien?

Når nu alle landene omkring Middelhavet efterhånden kom ind under Rom, ville Gallien så ikke også være endt der, selv om Cæsar aldrig var født. — Jo, og så havde en anden fået æren.

Og når senatet ikke mere svarede til tidens krav, så måtte vel en skyde det til side.

Og når kalenderen var kommet i uorden, så måtte man vel før eller senere få den til at følge solen.

Ja, men hvis Cæsar var et redskab for historien, så må man atter understrege, at han blev historiens redskab på en lang række felter — og dertil kræves en overordentlig begavelse, man kan sikkert uden overdrivelse sige geni. Og netop på grund af denne begavelse, dette geni, og den historiske rolle, han kom til at spille, er der god grund til i dag at mindes Cæsar som en af historiens store mænd.

A. C. Lindgård.

*Modersmål er vort hjertesprog.
Kun løs er al fremmed tale.*

A BENRAA STATSSKOLE er en fuldstændig højere almen-skole. Den har en 4-årig mellemskole, en 1-årig realklasse, et 3-årigt gymnasium af nysproglig retning og et 3-årigt gymnasium af matematisk-naturvidenskabelig retning.

Undervisningen er vederlagsfri, og der udleveres gratis læremidler.

I gymnasiet optages i reglen elever, der har bestået mellemskoleeksamen, idet det af disse kan kræves og af elever, der ikke har bestået mellemskoleeksamen, altid vil blive krævet, at de består en optagelsesprøve. For at blive optaget i det nysproglige gymnasium må eleven have bestået en mindre prøve i latin, der ikke kræves af, men anbefales elever, der søger optagelse i det matematisk-naturvidenskabelige gymnasium.

I mellemskoleklasserne kan optages elever, der ved en prøve godtgør, at de er i besiddelse af de til pågældende undervisningstrin svarende kundskaber. I 1. mellemskoleklasse optages elever fra folkeskolen i 11-års-alderen efter en prøve iflg. kgl. anordning af 24. marts 1920:

1. *Dansk, mundtlig.* Der kræves af eleven sikker, flydende og forstandig oplæsning af et stykke læst prosa; desuden skal han (hun) prøves i oplæsning af et stykke ulæst fortællende prosa, som efter indhold og sprogform må antages at ligge inden for hans alderstrins sædvanlige fatteevne, og vise nogenlunde sikkerhed deri. Efter oplæsningen må han, vejledet ved eksaminators spørgsmål, kunne genfortælle, hvad han har læst, og vise, at han forstår det. Han må kunne udenad nogle enkelte, væsentlig fortællende digte og være i stand til at gøre rede for deres indhold. Ved samtale på grundlag af det læste skal eksaminator tillige forvise sig om, at han har øvelse i at finde hovedleddene i en sætning og i at kende de vigtigste ordklasser og deres bøjning.

2. *Dansk, skriftlig.* Han må uden væsentlige fejl i retskrivningen kunne skrive et i omfang passende stykke, som dikteres langsomt for ham med angivelse af skilletegnene, og som ikke indeholder sjældne ord eller ordforbindelser. Fremdeles må han være nogenlunde indøvet i at kunne gengive i skrift et ham fortalt eller langsomt forelæst fortællende stykke, som ikke er synderlig langt, og hvis sætningsbygning og indhold er let fatteligt. (Det fordres *ikke*, at eleven skal kunne anbringe skilletegn).

3. *Regning.* Prøven skal være både skriftlig og mundtlig. Eleven må kunne den lille tabel med *sikkerhed* og have *lærdighed* i at løse opgaver i de fire regningsarter med benævnte og ubenævnte hele tal samt kunne anvende disse regningsarter på simple opgaver i reguladefri. Han må endvidere have kendskab til brøkbegrebet i almindelighed og kunne addere og subtrahere ensbenævnte brøker. Han må også kende decimalbetegnelsen og kunne foretage addition og subtraktion af decimalbrøker samt multiplicere sådanne med en hel multiplikator og dividere dem med en hel divisor. Hovedregning må han kunne udføre sikkert og hurtigt med mindre tal.

4. *Skrivning.* Han må kunne skrive latinsk skrift tydeligt og nogenlunde pænt i en bog med pen og blæk, såvel enkelte bogstaver og ord som hele sætninger, der fylder en linje eller derover. Ligeledes skal han prøves i afskrift af et kort stykke efter en bog.

5. *Religion.* Eleven må have lært de vigtigste fortællinger af hele den bibelske historie at kende gennem mundtlig fortælling eller efter en let og kortfattet bibelhistorie samt kunne nogle få letfattede salmer. Der må kun prøves i det sidste forberedelsesårs pensum.

6. *Historie.* Han må have læst eller mundtlig fået meddelt et efter tidsfølgen ordnet udvalg af fortællinger om hovedpersoner og hovedbegivenheder fra hele fædrelandshistorien og frit kunne genfortælle deres væsentligste indhold. Der må kun prøves i sidste forberedelsesårs pensum.

7. *Geografi.* Han skal på grundlag af landkortet, med eller uden hjælp af en lille lærebog have vundet et ret fyldigt kendskab til Danmarks geografi og ligeledes, om end i mindre omfang, til Norges og Sveriges. Fremdeles må han have lært at orientere sig på en globus og et europakort, så at han kender verdensdelene og de store verdenshave samt har en oversigt over Europas vigtigste lande og disses hovedstæder.

8. *Naturhistorie.* Han skal gennem iagttagelsesundervisning have vundet kendskab til en del, dog ikke ret mange, hovedtyper af dyre- og planteverdenen, særlig til vore egne husdyr og vore vigtigste nytteplanter.

Ved undervisningsministeriel bestemmelse dispenserer der fra prøven i religion, historie, geografi og naturhistorie, men det forudsættes, at eleven har lært det til anordningen svarende pensum i disse fag.

Skolen er altid gerne beredt til at give nærmere oplysning.

Ved optagelsesprøverne i 1956 havde opgaverne i skriftlig dansk og regning følgende ordlyd:

Diktat.

Henne på hjørnet / af Østergade og Storegade / ligger der et stort, / smukt hus, / som er helt nyt. / Det er ikke mere / end fire

måneder siden, / det blev færdigt. / Medens håndværkerne / var ved at bygge det, / gik jeg omtrent hver dag / forbi pladsen. / Ofte blev jeg stående lidt / for at se på arbejderne, / når de havde rigtig travlt. / Det var morsomt / at lægge mærke til, / hvorledes bygningen blev større / fra den ene dag til den anden. / Til sidst var den så høj, / at jeg kun kunne se / den øverste kant af muren, / hvis jeg trådte / et par skridt væk / og lagde nakken tilbage. / En af de sidste, / der arbejdede på huset, / var malermester Hansen. / Han og hans raske svende / fik snart væggene, / vinduerne og dørene / smukt og godt malet. / Da alt var i orden, / flyttede en mængde familier / straks ind i de nye lejligheder. / I stuen er der butikker. / I den største bor en bager, / som allerede / har en god handel / og mange kunder. / Om morgenen, / når han lige har bagt, / bliver jeg tit sendt / ned i hans butik.

Genfortælling:

Ronald på fugletangst.

På en lille klippeø levede en fattig enke med sin søn Ronald, der var 16 år. For at skaffe føden til sig selv og moderen plejede han i forårstiden at vove sig ud på klipperne for at samle søfuglenes æg.

En dag var han sammen med nogle kammerater ude efter æg. Ronald havde med sig et langt reb, hvis ene ende han fastgjorde til en træstamme. Den anden ende bandt han om livet og lod sig forsigtigt glide ned ad klippesiden. I hånden holdt han en kniv, hvormed han ville forsvare sig mod de store rovfugle.

På en afsats fandt han mange fuglereder, men blev i det samme angrebet af en mægtig havørn. Han prøvede at dræbe den med sin kniv, men ramte i stedet rebet over sit hoved og skar det næsten helt over.

Kammeraterne hørte Ronald skribe af rædsel og blev derved klar over den fare, han svævede i. De begyndte ganske langsomt at trække rebet op. Til Ronalds forfærdelse brast den ene tråd i rebet efter den anden. Det sortnede for hans øjne, og han var ved at tabe bevidstheden. Lige da han kom til klippens rand, brast rebet; men i samme øjeblik fik en af hans venner fat i ham og fik ham reddet.

Den tur glemte Ronald aldrig.

Regning

A

Nr. 1. 982,642 skal ganges med 907.

Nr. 2. 205 hl 6 l — 86 hl 17 l = Facit i hl.

Nr. 3. En rutebil kører ad landevejen mellem to byer. Den kører først halvdel af vejen. Dernæst kører den 6,8 km. Resten af vejen er nu 10 km 200 m. Hvor mange km er der mellem de to byer?

Nr. 4. En gartner køber 400 kg kartofler til 38 øre pr. kg.

a) Hvad giver han for dem?

Han sælger $\frac{1}{5}$ for 47 øre pr. kg, den ene halvdel af resten for 45 øre pr. kg og den anden for 39 øre pr. kg.

b) Hvor mange penge får han ialt for kartoflerne?

c) Hvor meget tjener han?

Nr. 5. Petersen købte brændsel til vinteren for 1017 kr. Han købte ialt 90 hl. De $\frac{3}{5}$ var kul, resten koks.

a) Hvor mange hl fik han af hver slags?

b) Hvad kostede kullene, når han betalte 10,50 kr. pr. hl.?

c) Hvor meget betalte han for 1 hl koks?

B

- Nr. 1. $2208,102 : 78 =$
- Nr. 2. $25 \text{ km } 120 \text{ m} + 810 \text{ m} + 17 \text{ km } 5 \text{ m} + 331 \text{ km} + 4 \text{ km } 408 \text{ m} - 4 \text{ km } 19 \text{ m} =$ Facit i km.
- Nr. 3. En bil kan køre 144 km på 16 l benzin.
 a) Hvor langt kan den køre på 1 liter benzin?
 Fra Aabenraa til Aalborg er der 252 km.
 b) Hvor mange l benzin bruger bilen på en tur til Aalborg og tilbage igen?
 1 liter benzin koster 91 øre, og andre udgifter på bilen beløber sig til 6 øre hver km, der er kørt
 c) Hvad kommer turen til at koste?
- Nr. 4. En dreng er på vandretur og går ialt 108 km. Den første dag går han $\frac{1}{9}$ af vejen. Den anden dag går han dobbelt så langt som den første dag. Den tredje dag går han $\frac{7}{36}$ af vejen. Resten af turen går han på 3 dage. Når han går lige mange km hver af de sidste tre dage, hvor mange km går han så om dagen?
- Nr. 5. En tobakshandler blander 10 kg tobak à 15,50 kr. pr. kg med 20 kg à 19,25 pr. kg.
 a) Hvad koster de 30 kg tobak ialt?
 b) Hvor meget koster 1 kg af blandingen?
 Han afvejer blandingen i pakker med 50 g i hver.
 c) Hvor mange pakker får han ud af det?
 d) Hvor meget skal han sælge 1 pakke tobak for, når han vil tjene 150 kr. ialt?

De skriftlige opgaver er fælles for Aabenraa kommunale mellem- og realskole og Aabenraa Statskole, de skriftlige prøver finder sted samtidig og de mundtlige omtrent samtidig. Der er truffet aftale om, at dersom der ved statsskolens prøver består flere elever, end der er plads til, vil de kommunale skoler under visse vilkår tage imod de overskydende.

Afgangsprøverne

Til studentereksamen af nysproglig retning indstilledes 14 elever, der bestod således:

1. Andersen, Birgit,	13,64 = mg÷
2. Brandi, Tove,	13,99 = mg
3. Christensen, Marie,	13,45 = mg÷
4. Clausen, Johan Chr.	13,92 = mg
5. Fallesen, Bodil Vinding,	13,56 = mg÷
6. Friis, Hans,	13,36 = mg÷
7. Hänel, Uwe,	13,67 = mg
8. Møller, Karen,	14,42 = mg×
9. Nielsen, Bodil,	13,75 = mg
10. Nielsen, Inge Flemming,	14,23 = mg×
11. Nielsen, Tove,	14,47 = mg×
12. Outzen, Inger,	13,70 = mg
13. Schlaikier, Birthe,	13,55 = mg÷
14. Skovgaard-Petersen, Harald,	13,22 = mg÷

Til studentereksamen af matematisk-naturvidenskabelig retning indstilledes 12 elever, der bestod således:

1. Bossen, Gunnar Hansen,	14,38 = mg×
2. Bødker, Preben,	13,76 = mg
3. Hansen, Gudrun,	13,21 = mg÷
4. Henningsen, Tage,	13,08 = mg÷
5. Jensen, Herluf,	14,44 = mg×
6. Johansen, Hans Boll,	14,71 = ug÷
7. Jørgensen, Chr. Peter,	14,36 = mg×
8. Krag, Peter Harry,	14,33 = mg×
9. Kristensen, Jørn Fabricius,	13,47 = mg÷
10. Nissen, Erik,	14,52 = ug÷
11. Nissen, Povl-Otto,	13,77 = mg
12. Riis, Ole Sejer,	14,69 = ug÷

Til realeksamen indstilledes fra realklasse a 22 elever, der bestod således:

1. Alnor, Harald,	14,31 = mg×
2. Andersen, Hilda,	13,82 = mg
3. Asmussen, Edith Schmidt,	14,15 = mg
4. Boysen, Knud,	13,99 = mg
5. Brandi, Mogens,	13,88 = mg
6. Buch-Larsen, Mogens,	13,66 = mg÷
7. Closter, Lena Birgit,	14,36 = mg×
8. Damm, Jytte Nielsine,	14,10 = mg
9. Frosch, Ejnar Skovgaard,	12,98 = g×
10. Glistrup, Erik,	13,85 = mg

11. Hansen, Helga,	13,66 = mg÷
12. Hansen, Lis Ellen,	13,35 = mg÷
13. Holm, Fredie Straagaard,	13,69 = mg
14. Holst, Annelene,	13,84 = mg
15. Jacobsen, Lis Høj,	14,33 = mg×
16. Lildholdt, Karl,	14,05 = mg
17. Mathiesen, Birgit,	13,51 = mg÷
18. Moshage, Karen Mathilde,	13,60 = mg÷
19. Petersen, Elli,	13,52 = mg÷
20. Rønnau, Ursel,	13,48 = mg÷
21. Svendsen, Birthe Cecilie,	13,24 = mg÷
22. Sørensen, Birgit Frimodt,	14,00 = mg

og fra realklasse b 22 elever, der bestod således:

1. Andersen, Stefan Hald,	13,44 = mg÷
2. Asmussen, Niels,	14,05 = mg
3. Becker, Carl Gustav,	14,08 = mg
4. Christensen, Henning,	13,33 = mg÷
5. Christensen, Jørgen Peter,	13,32 = mg÷
6. Federau, Manfred,	14,05 = mg
7. Hildebrandt, Helen,	14,27 = mg×
8. Johansen, Agnes,	13,51 = mg÷
9. Jørgensen, Vagn,	13,80 = mg
10. Knudsen, Vera Sofie,	13,55 = mg÷
11. Koch, Johs. Sørensen,	14,16 = mg
12. Larsen, Bent,	14,06 = mg
13. Larsen, Vibeke Kjøller,	13,58 = mg÷
14. Petersen, Irene,	13,98 = mg
15. Petersen, Svend,	13,15 = mg÷
16. Præst, Hans Christensen,	13,38 = mg÷
17. Samuelsen, Ingrid Kæte,	13,89 = mg
18. Schaumburg-Christensen, Jørgen,	14,08 = mg
19. Schmidt, Jørgen Jensen,	14,05 = mg
20. Staugaard, Anne Marie Jørgensen,	13,58 = mg÷
21. Thomsen, Chr. Toft,	13,74 = mg
22. Voigt, Anni Jestine,	14,58 = ug÷

Fra 4a indstilledes 26, fra 4b 24 elever. Alle 50 elever bestod mellemskoleeksamen og oprykkedes i gymnasiet eller realklasserne, idet dog 5 elever efter hjemmenes ønske forlod skolen, de 2 for at fortsætte skolegangen andetsteds, de 3 for at søge praktisk uddannelse. De afgående elever var:

Jensen, Erik Traberg,	14,18 = mg×
Johansen, Gerd,	13,79 = mg
Møller, Ellen Friis,	13,43 = mg÷
Nielsen, Calmar,	13,67 = mg
Jensen, Knud E. Letzius,	13,67 = mg

Eleverne

Elevantallet opgjordes pr. 1. 9. 1955 således: 190 drenge, 176 piger, ialt 366 elever, der fordelte sig med 79 i gymnasiet, 31 i realklasserne og 256 i mellemskolen.

Ved skoleårets slutning havde skolen nedennævnte elever:

IIIs (VL)

1. Birck, Jürgen Richard, 25. 8. 36 (overinspektør), Karpedam 19.
2. Callesen, Astrid Brita, 7. 5. 37 (fabrikant), Kystvej 22.
3. Degn, Sonja Cathrine, 2. 4. 37 (skomager), Rødekro.
4. Gribsvad, Birte, 27. 9. 37 (landsarkivar), Haderslevvej 41.
5. Hach, Gunnar, 30. 3. 36 (overlærer), Frøslevvej 59, Padborg.
6. Jacobsen, Sonja Irene, 9. 7. 37 (købm.), Nygade 67.
7. Nissen, Gunnar Johannsen, 13. 3. 37 (enkefrue), Jernbaneg. 33.
8. Schnoor, Ursula, 24. 11. 36 (tømrer), Sønderg. 24, Rødekro.

IIIm (Gj)

1. Beier, Svend Aage, 2. 3. 38 (vognmand), Vollerup pr. Bolderslev.
2. Bundesen, Emil Georg, 2. 8. 37 (direktør), Karpedam 16.
3. Hansen, Hans Jørgen, 28. 5. 36 (husm.), Frøslevmark pr. Padborg.
4. Pedersen, Evald Otto, 18. 7. 37 (gdr.), Svejlund pr. Hellevad.
5. Petersen, Lejf Ingermann, 15. 5. 37 (installatør), Lavgade 12.
6. Schnoor, Bruno Gonnsen, 1. 12. 36 (arb.), Risevej, Rødekro.
7. Staggemeier, Hanne, 27. 7. 37 (overlæge), Bjergg. 5.
8. Stehr, Peter, 8. 8. 38 (assessor), Karpedam 22.
9. Vilhelmsen, Poul Morten, 6. 3. 38 (ingeniør), Tækkerløkke 29.

IIs (Lg)

1. Andersen, Merete Lykkegaard, 23. 9. 38 (handelsgartner), Farversmøllevej 71.
2. Andresen, Grethe, 6. 10. 37 (boghandler), St. Potterg. 2B.
3. Caspersen, Inge Bodil Elisabeth, 15. 6. 38 (kontorchef), Haderslevvej 22A.
4. Christensen, Rigmor Therese, 16. 10. 38 (direktør), Fiskerg. 1.
5. Danholt, Annemarie, 20. 3. 38 (telegrafing.), Gl. Kongevej 13.
6. Gabe, Inger, 7. 2. 39 (enkefrue), Tøndervej 197.
7. Hansen, Kamma Riemann, 14. 11. 38 (landm.), Mjøls pr. Rødekro.
8. Heydenreich, Gerhard, 24. 12. 38 (glarmester), Nygade 47.
9. Holbeck, Birgit Marianne, 28. 3. 39 (sekretær, frue), Haderslevv. 38.
10. Jacobsen, Frans Carl Chr., 30. 10. 38 (farverm.), Ramsherred 47A.
11. Jessen, Inger Christina Augusta, 9. 5. 38 (fabrikinsp.), Haderslevvej 24A.
12. Johansen, Vibeke, 18. 5. 38 (landsretssagf.), Frydendal 4.
13. Klindt, Ingeborg Luise, 1. 12. 38 (skoleleder), Svinget.
14. Langschwager, Sonja, 26. 8. 37 (værkfører), Løgumklostervej 21.

15. Müller, Palle, 6. 6. 38 (overtrafikass.), Løgumklostervej 25.
16. Møller, Oluf Friis, 15. 12. 36 (gdr.), Årslev pr. Hjørdkær.
17. Rasmussen, Klaus, 27. 10. 38 (konsulent), Frydendal 22.

Iim (JJ)

1. Beck, Niels Henning Lauritz, 20. 12. 37 (vicevært), Farversmøllevej 57.
2. Brodersen, Asmus Verner, 10. 11. 38 (landmand), Nr. Hostrup pr. Rødekro.
3. Christensen, Poul Nørgaard, 21. 3. 38 (kredsdyrlæge), Løgumklostervej 22.
4. Hansen, Birgit Jessen, 17. 5. 37 (kbm.), Nørreport 4.
5. Jørgensen, Erik, 25. 2. 38 (landmand), Tråsbøl pr. Bovrup.

Is (IP)

1. Andresen, Helge, 27. 2. 40 (bagerm.), Løjt Kirkeby.
2. Beck, Ida Margrethe, 1. 1. 40 (lektor), Forstallé 33.
3. Dahl, Irene Jensen, 3. 9. 39 (føderm.), Skovbøl pr. Varnæs.
4. Dahlkild, Johanne Cathrine Jacobsen, 20. 4. 38 (dyrlæge), Padborg.
5. Hansen, Stig, 27. 9. 39 (førstelærer), Hellevad.
6. Hoffmann-Madsen, Carsten, 11. 3. 39 (sognepræst), Kirkepladsen.
7. Jepsen, Birthe Margrethe, 17. 9. 40 (lærer), Løgumkloster.
8. Lorenzen, Birthe Marie, 14. 5. 39 (husmand), Tørsbøl.
9. Madsen, Gerda Petersen, 17. 9. 37 (arb.), Stollig pr. Aabenraa.
10. Ommen, Carla Hansine, 29. 8. 39 (gdr.), Bovrup.
11. Paulsen, Rita, 31. 10. 38 (lærer), Bov.
12. Petersen, Uwe Helm, 20. 3. 39 (frue), Kystvej 42.
13. Poulsen, Ingrid, 25. 9. 38 (stationsforst.), Aabenraa.
14. Ratzer, Astrid, 22. 2. 39 (lærer), Rødekro.
15. Schmidt, Helga, 10. 9. 38 (gdr.), Løjt Kloster.

Im (gh)

1. Berg, Hans Hansen, 12. 8. 39 (frue), Stentoft pr. Aabenraa.
2. Dall, Peter, 29. 5. 39 (kriminalbetj.), Flensborgvej 32.
3. Dall, Uwe Christensen, 9. 5. 39 (kreaturhdr.), Tombøl pr. Felsted.
4. Jacobsen, Mogens, 30. 5. 39 (overass.), Ramsherred 49A.
5. Jensen, Flemming Pahun, 7. 10. 38 (arkitekt), Kystvej 44.
6. Jensen, Knud Eskildsen, 23. 6. 39 (chauffør), Toften 14.
7. Johannsen, Andreas Carsten, 17. 10. 38 (vognmand), Padborg.
8. Kirk, Niels, 14. 12. 39 (ingeniør), Toften 22.
9. Knudsen, Momme, 24. 7. 39 (socialass.), Løgumklostervej
10. Larsen, Knud, 29. 9. 39 (kommunesekr.), Rødekro.
11. Larsen, Poul Erik Rosendahl, 20. 8. 37 (montør), Bolderslev.
12. Madsen, Jens Aage, 4. 1. 40 (parcellist), Rugbjerg pr. Hovslund.
13. Mørck, Ole, 3. 10. 39 (socialinsp.), Jørgensgård 12.

14. Petersen, Jørgen, 18. 7. 39 (murer.), Rødekro.
15. Rummel, Peter, 2. 10. 39 (smedem.), Gl. Kongevej 26.

Ra (Kl)

1. Andersen, Leif Jørgen, 22. 2. 39 (overpostbud), Jørgensgård 18.
2. Anderson, Flemming Rosenvold, 29. 11. 38 (installatør), Kirkepladsen 8.
3. Andresen, Karin, 30. 9. 39 (slagterm.), Nygade 43.
4. Bladt, Anne Christine, 22. 2. 40 (gartner), Flensborgvej 16.
5. Brodersen, Harald, 6. 10. 39 (skomager.), Rise.
6. Christensen, Las Appel, 28. 2. 39 (statshusm.), Søstmark pr. Rødekro.
7. Dall, Carl Chr., 29. 8. 39 (lokalarb.), Sønderport 5.
8. Hakela, Aulis Ensio, 14. 6. 38 (frk. B. Christensen), Varnæs.
9. Hansen, Ellen, 3. 2. 39 (mekaniker), Svejrup pr. Bovrup.
10. Jensen, Johan Magnus, 20. 9. 39 (murer), Genner.
11. Jørgensen, Ole, 6. 4. 39 (lagerforv.), Tøndervej 68.
12. Kroschinski, Johnny Hermann Køhler, 27. 1. 39 (bogholder), Sønderport 41.
13. Meyer, Hans-Jürgen Schmidt, 3. 7. 39 (enkefrue), Østerterp pr. Bedsted Lø.
14. Michelsen, Ane Kjestine Friis, 5. 4. 39 (assurandør), Lundsbjerg pr. Aabenraa.
15. Petersen, Svend-Aage, 25. 11. 38 (arbm.), Skinderbro 8.
16. Ryborg, Hans, 12. 4. 39 (bogholder), Haderslevvej 28.
17. Winther, Annalisa Christa, 4. 5. 39 (bogholder), Jørgensgård 5A.

Rb (Joh)

1. Adolphsen, Svend Aage, 6. 5. 39 (smedem.), Sdr. Hostrup.
2. Berg, Lilli, 13. 6. 39 (værkfører), Nybro 10.
3. Danielsen, Astrid, 26. 7. 39 (arbm.), Hellevad.
4. Due, Birgitte Hauberg, 4. 3. 38 (læge), Padborg.
5. Hahn, Tove, 6. 1. 39 (tømrerm.), Rødekro.
6. Hedelund, Bent, 13. 8. 38 (skotøjsarb.), Rødekro.
7. Hviid, Alice, 28. 7. 39 (revisor), Flensborgvej 32.
8. Jacobsen, Ejgil, 7. 6. 39 (barberm.), Varnæs.
9. Jensen, Marry Kathrine, 26. 10. 38 (præst), Rødekro.
10. Olsen, Herdis Inga, 23. 8. 39 (gdr.), Brydekær, Bovrup.
11. Rasmussen, Børge, 13. 3. 39 (arbm.), Sdr. Hostrup pr. Felsted.
12. Rossen, Erik, 7. 7. 39 (tømrerm.), Stubbæk.
13. Sylvestersen, Inger, 30. 10. 39 (amtsfuldm.), Kystvej 40.
14. Terp, Ove Wollesen, 10. 1. 39 (vogmand), Hellevad.

4a (Mo)

1. Boisen, Herbert, 15. 8. 40 (arbm.), Hellevad.
2. Buch-Larsen, Svenning, 22. 10. 40 (amtsrådssekr.), Bag Hjelm 9.

3. Callesen, Gerd Martin, 10. 11. 40 (bibliotekar), Callesensg. 32.
4. Callsen, Carl Ludwig, 13. 5. 41 (læge), Storegade 27.
5. Christensen, Ernst Chr. Hahne, 20. 4. 40 (gdr.), Skovbølmark pr. Varnæs.
6. Dall, Elisa, 5. 9. 40 (arkitekt), Dambjerg.
7. Fallesen, Peder Vinding, 26. 4. 40 (tandlæge), Gl. Kongevej 9.
8. Feldt-Rasmussen, Kjeld Jørn, 11. 7. 40 (kaptajn), Tøndervej 120.
9. Hansen, Kirsten Vigen, 31. 10. 39 (landmand), Vestermarken, Felsted.
10. Hansen, Viggo, 5. 8. 39 (parcellist), Slyngsten pr. Felsted.
11. Holm, Leif, 21. 5. 40 (fiskehandler), Kalø pr. Genner.
12. Jensen, Birthe Marie, 29. 6. 40 (snedkerm.), Skinderbro 23.
13. Jeppesen, Ole, 14. 4. 40 (farvehandler), Skinderbro 3.
14. Juul-Jørgensen, Birgit, 3. 4. 40 (lektor), Jørgensgård 52.
15. Jürgensen, Lis, 26. 6. 39 (gæstgiver), Sølyst pr. Aabenraa.
16. Kley, Jytte Marie, 7. 3. 40 (bankprokurist), Syrenhuset 2.
17. Kolb, Erika, 19. 4. 40 (generalkonsul), Lindsnakkevej 31.
18. Krogh, Lisbeth, 11. 10. 40 (lektor), Kystvej 44.
19. Langschwager, Uve, 23. 12. 40 (værkfører), Løgumklostervej 21.
20. Lorenzen, Svend, 2. 7. 39 (murer), Hostrupskov pr. Aabenraa.
21. Madsen, Preben, 8. 3. 40 (enkefrue), Rise.
22. Mathiesen, Gerda, 8. 5. 40 (havnefoged), Sydhavn 5.
23. Moos, Peter, 21. 3. 40 (lektor), Løgumklostervej 27.
24. Møller, Günther Roland, 26. 11. 40 (frue), Kolstrup 3.
25. Møller, Ida Bødevadt, 7. 2. 40 (kornhandler), Bedsted Lø.
26. Nielsen, Anna-Margrethe, 16. 5. 40 (trikotagehdl.), Felsted.
27. Nielsen, Hans Peter, 15. 8. 40 (maler), Bedsted Lø.
28. Riishøjgaard, Vagn Erik, 17. 7. 40 (sognepræst), Rise.
29. Søndergaard, Inge Friis, 12. 4. 40 (enkefrue), Kirkebakken 3.
30. Uldal, Niels Mikkelsen, 1. 3. 40 (enkefrue), Hostrupskov pr. Aabenraa.
31. Zachariassen, Karin, 1. 7. 40 (orgelbygm.) Lindsnakkevej 15.

4b (Hh)

1. Agger, Erik, 27. 6. 40 (kbm.), Storegade 8.
2. Brandt, Aase, 31. 10. 40 (disponent), Tøndervej 133².
3. Callesen, Inge Lisa, 12. 4. 40 (fabrikant), Kystvej 22.
4. Carstensen, Herbert Andreas, 14. 8. 40 (lagerforv.), Østerg. 10, Rødekro.
5. Christensen, Tove Eline, 21. 10. 39 (lærer), Nr. Hostrup pr. Rødekro.
6. Dalgaard, Harriet, 29. 5. 40 (postkontrollør), Kolstrup 27.
7. Detlefsen, Barbara, 4. 4. 40 (exportør), Egelund pr. Rødekro.
8. Hansen, Esther Grau, 28. 2. 40 (forpagter), Hjordkær.
9. Hansen, Lavst Riemann, 10. 5. 40 (landmand), Mjøl's pr. Rødekro.

10. Jacobsen, Anna Margrethe, 10. 8. 39 (landmand), Horsbygd pr. Hovslund.
11. Jensen, Ivan, 26. 11. 39 (malerm.), Vesterg. 4, Rødekro.
12. Jensen, Jørgen Fredelund, 22. 8. 40 (mejeribest.), Varnæs.
13. Johansen, Egon Lorenz, 5. 8. 40 (landmand), Sdr. Hostrup pr. Felsted.
14. Jørgensen, Frede, 31. 1. 40 (gdr.), Varnæs.
15. Lildholdt, Vibeke, 24. 12. 40 (direktør), Lindsnakkevej 37.
16. Mortensen, Jørgen Thestrup, 8. 7. 40 (snedker), Sønderkovvej 104.
17. Møller, Hanne Kirsten Iversen, 13. 5. 40 (læge), Rødekro.
18. Negendahl, Hans Mathiesen, 10. 8. 39 (lærer), Kværns.
19. Nissen, Hjalmar Bodholdt, 3. 5. 40 (kirkebetj.), Egvad pr. Hellevad.
20. Nissen, Poul Bodholdt, 3. 5. 39 (kirkebetj.), Egvad pr. Hellevad.
21. Petersen, Andreas, 26. 4. 40 (gartnermedhj.) Hönefossvej 19.
22. Petersen, Finn Hovard, 5. 11. 39 (kedelpasser), Tøndervej 97².
23. Petersen, Ruth Løhmann, 9. 7. 40 (kbm.), Forstallé 10.
24. Philipsen, Inge, 10. 8. 40 (gdr.), Lundtoftbjerg pr. Tørsbøl.
25. Schmidt, Kjeld Thomsen, 4. 3. 41 (murersv.), Hjordkær.
26. Skøtt, Emil Kurth, 4. 7. 40 (vognmand), Rødekro.
27. Sørensen, Helle, 3. 6. 41 (fuldm.), Karpedam 8.
28. Thomsen, Flemming Nielsen, 9. 9. 39 (kbm.), Holbøl pr. Tørsbøl.
29. Thomsen, Jes Peder Abild, 20. 4. 41 (kommunesekr.), Holbøl pr. Tørsbøl.

3a (Kj)

1. Albertsen, Niels Torp, 29. 5. 41 (hønseriejer), Stubbæk.
2. Andersen, Axel, 9. 3. 41 (amtslandinsp.), Bjergg. 6.
3. Andersen, Erna, Gødvad, 13. 4. 41 (frk. A. Petersen), Bjergg. 12.
4. Beier, Nanna Fog-Petersen, 29. 4. 40 (gdr.), Korup pr. Rabsted.
5. Bill, Flemming Jensen, 23. 9. 41 (typograf), Farversmøllevej 31.
6. Bødker, Aase, 28. 9. 40 (overtrafikass.), Rødekro.
7. Callesen, Hans Heinrich, 16. 11. 41 (fabrikant), Kystvej 22.
8. Drews, Bodil, 8. 7. 41 (bygmester), Nørrevang 3.
9. Eilersen, Johs. Jasmund, 3. 12. 40 (urmager), Nørreg. 6, Rødekro.
10. Gosch, Kirsten, 1. 10. 41 (snedker), Styrtom.
11. Greisen, Inger Kjerstine, 9. 3. 40 (gdr.), Nørballe pr. Felsted.
12. Greve, Kai Madsen, 28. 2. 40 (husm.), Hostrupskov pr. Aabenraa.
13. Hansen, Arne, Vigen, 27. 2. 41 (landmand), Vestermark, Felsted.
14. Hansen, Irene Christine Kruse, 21. 9. 41 (kontorfuldm.), Langbjergvej 5.
15. Hansen, Leif Aage, 5. 12. 41 (overbetj.), Tøndervej 113.
16. Horn, Ebba Vibeke, 2. 4. 41 (skolebetj.), Rugkobbelskolen.
17. Iversen, Annelise, 11. 12. 40 (skovfoged), Mjøls pr. Rødekro.
18. Johansen, Niels Boll, 31. 1. 41 (lærer), Langbjergvej 7.
19. Klindt, Gesche, Margrethe, 6. 10. 41 (skoleleder), Svinget.
20. Kolb, Mechtild, 22. 8. 41 (generalkonsul), Lindsnakkevej 31.

21. Kraft, Carl Peter Bent, 14. 12. 41 (handelsgartner), Forstallé 23.
22. Langhede, Finn Posselt, 17. 2. 40 (gdr.), Felstedskov pr. Varnæs.
23. Nielsen, Finn Fastrup, 11. 11. 41 (grosserer), Lindsnakkevej 3.
24. Schmidt, Lissi Pauline Nielsine, 11. 5. 40 (landmand), Skovbøl pr. Varnæs.
25. Sieljaks, Hans Jørgen, 17. 6. 41 (frue), Nybrovej 6, Rødekro.
26. Staggemeier, Lise, 16. 10. 41 (overlæge), Bjergg. 5.
27. Thomsen, Lene, 20. 4. 42 (prokurist), Kystvej 30.
28. Vesterlund, Grethe Irene, 7. 9. 40 (vognmand), Felstedskov pr. Aabenraa.

3b (Kilil)

1. Adolphsen, Egon, 3. 9. 40 (snekerm.), Hjordkær.
2. Bjerning, Meta Margrethe, 9. 4. 41, (kbd.), Kløvtoft pr. Hellevad.
3. Bucka-Christensen, Edlef Thomas, 14. 4. 40 (frue), Kystvej 18.
4. Bækthøj, Poul, 19. 1. 42 (lagerforv.), Vognmarken 22.
5. Christensen, Bente, 14. 9. 41 (direktør), Fiskergade 1.
6. Christensen, Børge, 1. 7. 41 (bogholder), Vognmarken 38.
7. Fink, Hans Chr., 3. 8. 41 (gdr.), Nr. Hostrup pr. Rødekro.
8. Frank, Karin Ragnhild, 24. 6. 41 (viceskoleinsp.), Løgumklostervej 129.
9. Hansen, Johanne Andrea Andersen, 11. 1. 41 (landpostbud), Lundtoft pr. Kliplev.
10. Hansen, Svend Aage, 4. 4. 41 (arbm.), Hovslund.
11. Jensen, Henning, 24. 2. 41 (typograf), Rugkobbøl 10.
12. Johannsen, Retha, 17. 8. 41 (malerm.), Hjordkær.
13. Kirk, Eva Marianne, 28. 12. 41 (civiling.), Løgumklostervej 41.
14. Lambertsen, Kaj Jørgensen, 18. 8. 41 (trafikexp.), Fårhus.
15. Lassen, Frauke, 15. 1. 42 (direktør), Sønderport 47.
16. Mathiesen, Helga, 15. 9. 41 (havnefoged), Sydhavn 5.
17. Midtgaard, Asta Johanne, 5. 8. 40 (arbm.), Hovslund.
18. Mikkelsen, Lis Wrang, 21. 7. 41 (lærer), Hovslund.
19. Mortensen, Inga, 11. 3. 42 (maskinbygger), H. P. Hanssensg. 35.
20. Ommen, Ellen Marie, 19. 2. 41 (gdr.), Bovrup.
21. Peyk, Vagn, 29. 9. 41 (montør), Arnsbjerg.
22. Smith, Bitten, 2. 3. 42 (bankbest.), Kruså pr. Padborg.
23. Sølbeck, Birgitte Cathrine, 7. 6. 41 (husmand), Ørslev pr. Hellevad.
24. Sølbeck, Vera Margrethe, 2. 10. 40 (murer), Bedsted Lø.
25. Thomsen, Leif Nielsen, 28. 5. 41 (købm.), Holbøl pr. Tørsbøl.
26. Voetmann, Antje, 23. 8. 41 (købm.), Hjarupvej 26.

2a (HA)

1. Bebensee, Margarethe Elisabeth, 7. 7. 40 (statshusmand), Hønkys pr. Rødekro.
2. Becker, Olaf Karl, 25. 8. 42 (bogholder), Toften 22.
3. Bertelsen, Inger Margrethe, 22. 12. 42 (lærer), Skovfennen 6.
4. Bladt, Annemarie, 28. 5. 41 (arbm.), Sdr. Hostrup pr. Felsted.

5. Bruhn, Grete, 2. 2. 43 (amtstueass.), Rugkobelhus.
6. Christensen, Erik Nørgaard, 27. 3. 43 (kredsdyrlæge), Løgumklostervej 22.
7. Christensen, Lisbeth Kjellstrøm Hvidkjær, 12. 12. 42 (orgelbygger), Farversmøllevej 65.
8. Christesen, Ingrid, 16. 2. 42 (kirketjener), Kirkeplads 6.
9. Clausen, Sven Erik, 31. 7. 42 (frue), Toften 22.
10. Damberg, Leif, 26. 2. 42 (isenkræmmer), Vesterg. 3.
11. Friis, Karin, 8. 8. 42 (maskinbygger), Østerløgum pr. Hovslund.
12. Hansen, Birte, 20. 10. 42 (barberm.), Sønderport 54.
13. Hvidkilde, Carlo, 9. 4. 42 (overbetjent), Kystvej 30.
14. Jensen, Kirsten Johanne, 22. 1. 42 (snekerm.), Skinderbro 23.
15. Jespersen, Arne Chr., 21. 2. 42 (amtsvandinsp.), Tækkerløkke 22.
16. Krogh, Ole Dam, 20. 4. 42 (lektor), Kystvej 44.
17. Larsen, Niels Chr. Kjøller, 11. 7. 42 (redaktionssekr.), Tøndervej 66.
18. Mathiesen, Johanne Dorthea, 3. 3. 42 (gdr.), Stubbæk.
19. Matzen, Peter, 21. 8. 42 (landsretssagf.), Frydendal 24.
20. Nielsen, Arne, 6. 7. 42 (smedem.), Stubbæk.
21. Nielsen, Bent, 7. 4. 42 (statshusmand), Grøngrøft pr. Felsted.
22. Nielsen, Jørgen Stig, 17. 4. 42 (frisørmester), Lindbjerg 70.
23. Nissen, Ruth Esther, 9. 1. 42 (lokalarb.), Jernbanegade 24.
24. Philipsen, Mimi, 25. 3. 43 (gdr.), Lundtoftbjerg pr. Tørsbøl.
25. Schack, Otto Hans, 24. 3. 42 (overass.), Hjelmallé 22.
26. Sønnichsen, Finn, 21. 5. 42, (købmd.), Svinget 2.
27. Sørensen, Kirsten Marie, 17. 2. 42 (landmand), Fogderup pr. Rabsted.
28. Thomsen, Margit, 7. 6. 42 (chauffør), Lundsbjerg pr. Aabenraa.

2b (F)

1. Andresen, Jens, 1. 12. 41 (gdr), Horsbyg pr. Rødekro.
2. Augustesen, Lis, 31. 5. 41 (statsskovfoged), Årtoft pr. Kliplev.
3. Berg, Paul, 28. 1. 42 (værkfører), Nybro 10.
4. Bjørnskov, Kaj Chr., 7. 8. 42 (landmand), Ny Oksgård pr. Hellevad.
5. Bunde, Henriette Friis, 9. 10. 42 (gdr.), Bovrup.
6. Christensen, Nils, 28. 3. 42 (gartnermedhj.), Skedebjerg pr. Aabenraa.
7. Dalsgaard, Aage, 13. 6. 42 (landbrugskand.), Tøndervej 113.
8. Enemark, Kirsten, 2. 3. 42 (assurandør), Hjelmgården 107.
9. Germer, Ursula, 6. 12. 41 (frue), Laksmølle pr. Aabenraa.
10. Hviid, Anne Mette, 29. 5. 42 (overtoldass.), Hjarupvej 24.
11. Jasmund, Grethe, 8. 7. 42 (kioskejer), Søndergade 14.
12. Johnson, Irene, 10. 8. 41 (bestyrerinde), H. P. Hanssensgade 5.
13. Jürgensen, Hanne, 23. 6. 41 (gæstgiver), Sølyst, Styrtom pr. Aabenraa.
14. Koibeck, Tove, 2. 9. 42 (smedem.), Flensborgvej 9.
15. Larsen-Ledet, Inge, 4. 5. 43 (redaktør), Løgumklostervej 31.

16. Madsen, Tove Marie, 10. 6. 42 (landmand), Felsted.
17. Michelsen, Ib, 21. 9. 42 (provisor), Klinkbjerg 24.
18. Michelsen, Mads Chr., 14. 3. 42 (assurandør), Lundsbjerg pr. Aabenraa.
19. Moos, Anne, 29. 6. 43 (lektor), Løgumklostervej 27.
20. Moos, Leif, 24. 7. 42 (bagerm.), Varnæs.
21. Nissen, Carl Heinrich Rolfsen, 8. 7. 41 (gdr.), Tombøl pr. Felsted.
22. Nissen, Ronald, 28. 9. 42 (blikkenslager), Rødekro.
23. Petersen, Harry, 21. 3. 42 (smedesv.), Felsted.
24. Rasmussen, Rasmus Peter, 8. 6. 42 (husmand), Bovrup.
25. Sandholt, Ingrid, 11. 7. 42 (bagerm.), Kolstrup 9.
26. Stark, Karl Johan, 5. 5. 42 (missionær), Holbøl pr. Tørsbøl.
27. Staugaard, Ester Lund, 25. 5. 42 (landmand), Felstedmark pr. Felsted.
28. Surlyk, Finn Chr., 17. 3. 43 (arkitekt), Jørgensgård 42.
29. Windeballe, Inge Pugh, 25. 10. 42 (bankfuldm.), Tøndervej 115^f.

2c (Lau)

1. Andersen, Knud, 5. 11. 41 (extraarb.), Brunde pr. Rødekro.
2. Christensen, Anne-Marie, 22. 1. 43 (politifuldm.), Haderslevvej 26.
3. Christensen, Hanne, 28. 4. 42 (gdr.), Hellevad.
4. Christensen, Torben Møller, 11. 4. 42 (ingeniør), Tækkerløkke 16.
5. Drews, Ole, 11. 10. 42 (konstruktør), Nørrevang 3.
6. Ebsen, Erdmute Barbara Clara Ida, 11. 3. 42 (forretningsfører), Hellevad.
7. Egdal, Else Merethe, 19. 11. 42 (landpolitibetj.), Jørgensgård 18.
8. Franke, Horst Dieter, 30. 5. 42 (enkefrue), Karpedam 14.
9. Hansen, Ulla Riemann, 28. 7. 42 (landmand), Mjøl's pr. Rødekro.
10. Hoiland, Ellen Margrethe, 7. 11. 41 (landmand), Rise.
11. Jensen, Aase Pahus, 6. 8. 42 (arkitekt), Kystvej 44.
12. Jessen, Ester Marie, 15. 1. 42 (landm.), Sønderskov pr. Aabenraa.
13. Juhl, Egon, 5. 9. 41 (husmand), Sønderballe pr. Hoptrup.
14. Jürgensen, Karin, 18. 9. 42 (redaktør), Haderslevvej 26.
15. Jørgensen, Erik, 24. 6. 41 (gdr.), Årslev pr. Hjordkær.
16. Kindberg, Werner, 25. 1. 42 (gdr.), Åbæk pr. Aabenraa
17. Langhede, Inger Posselt, 14. 11. 41 (gdr.), Felstedskov pr. Varnæs.
18. Madsen, Monika Karla, 6. 5. 43 (mekaniker), Forstallé 15.
19. Matzen, Irmgard, 18. 7. 42 (maskinarb.), Kolstrup 42.
20. Meiland, Finn Ozen, 14. 11. 42 (direktør), Jørgensmaj 1.
21. Midtgaard, Knud Paulsen, 11. 12. 41 (mælkeh.), Rugkobelhus.
22. Mogensen, Peter Rosenørn, 18. 4. 43 (enkefrue), Tøndervej 156.
23. Petersen, Hans Uwe, 10. 8. 42 (portier), Søstvej 132.
24. Rossau, Jytte, 2. 8. 42 (frue), Tøndervej 137.
25. Sørensen, Leif, 16. 4. 41 (filialbest.), Østerg., Rødekro.

1a (Gr)

1. Albertsen, Ane Marie Torp, 30. 9. 43 (hønseriejer), Stubbæk.
2. Andersen, Anders Peder, 1. 6. 43 (chauffør), Farversmøllevej 41.
3. Andersen, Erik Frimodt, 8. 9. 43 (revisor), Forstallé 17.
4. Carlsson, Inger, 2. 2. 44 (børnehaveleder, frue), Kystvej 28°.
5. Christensen, Helga, 2. 4. 43 (gdr.), Felstedmark pr. Felsted.
6. Clausen, Ilse Marie, 8. 5. 43 (landmand), Årslev pr. Hjordkær.
7. Clausen, Karna Bodil, 15. 5. 43 (gdr.), Svejrup pr. Bovrup.
8. Eilersen, Vilhelm Jasmund, 23. 7. 42 (urmager), Nørreg. 6, Rødekro.
9. Frederiksen, Ejnar, 15. 9. 43 (vognmand), Tråsbøl pr. Bovrup.
10. Hansen, Iris Vigen, 19. 3. 43 (landmand), Vestermarken, Felsted.
11. Hansen, Kirsten, 27. 7. 42 (landmand), Lunderup pr. Rødekro.
12. Hansen, Rose, 25. 8. 42 (arbm.), Fenvej, Bovrup.
13. Holm, Egon, 29. 8. 43 (arb.), Lunderup pr. Rødekro.
14. Holm, Hanne, 16. 6. 43 (malerm.), Rødekro.
15. Høier, Anneline, 30. 10. 43 (lærer), Klovtoft pr. Hellevad.
16. Jensen, Hanne Aagot, 12. 1. 43 (bogholder), Løgumklostervej 16.
17. Jensen, Karen Dorthea Fredslund, 29. 5. 43 (mejeribest.), Varnæs.
18. Jørgensen, Inger Marie, 28. 7. 43 (mejerist), Hellevad.
19. Linnet, Hans Nis, 4. 10. 42 (læge O. Rasmussen), Hellevad.
20. Lorenzen, Inger, 4. 2. 43 (murer), Løjt Kirkeby.
21. Lund, Kaj Sønnik, 20. 8. 43 (frue), Hjarupvej 3.
22. Momsen, Vibke, 7. 5. 43 (bankass.), Strandgården 28.
23. Munkstrup, Bendette Marie Hømlund, 26. 9. 43 (reklamekonsul.), Nygade 4.
24. Møller, Peter Iversen, 5. 10. 42 (læge), Rødekro.
25. Nielsen, Aase Marie, 30. 6. 42 (malerm.), Langevad 7.
26. Nørsgaard, Olav Schlott, 11. 8. 43 (kommuneass.), Kystvej 26.
27. Nørregaard, Hans Chr., 31. 5. 43 (prokurist), Haderslevvej 6.
28. Ommen, Marie Agathe, 12. 2. 43 (gdr.), Bovrup.
29. Petersen, Ervin, 29. 8. 42 (chauffør), Lavg., Rødekro.
30. Ratzler, Helge, 18. 6. 44 (lærer), Rødekro.
31. Spies, Hans-Joachim, 11. 2. 43 (ejendomshdl. B. Schmidt), Østerg., Rødekro.
32. Thaysen, Ejner, 9. 8. 42 (landmand), Tombøl pr. Felsted.
33. Thiessen, Arne Johs., 12. 6. 43 (landmand), Holm pr. Klipleve.
34. Wiwe, Hans Chr. Petersen, 9. 2. 43 (landmand), Lunderup pr. Rødekro.

1b (Bk)

1. Beck, Ingrid Birgitte, 6. 3. 43 (lektor), Forstallé 33.
2. Beier, Birgitte Cathrine, 16. 5. 43 (landmand), Korup pr. Rabsted.
3. Bladt, Birgit, 4. 8. 42 (arbm.), Sdr. Hostrup pr. Felsted.
4. Callesen, Gerda, 16. 2. 44 (urmager), Kolstrup 10.

5. Christensen, Jørgen Krongaard, 7. 5. 43 (kommunaldirektør), Nørrevang 16.
6. Christensen, Ole Martin, 19. 1. 43 (stationsbetj.), Gildegadegang 8.
7. Glüsing, Anke Marie, 22. 8. 43 (bankprokurist), Ramsherred 49A.
8. Hansen, Henrik, 28. 8. 43 (overlærer), Skinderbro 15.
9. Hattesen, Kjeld Torben, 6. 10. 43 (chauffør), Vognmarken 32.
10. Jacobsen, Bodil, 23. 6. 43 (farverm.), Ramsherred 47.
11. Kleener, Jørgen, 21. 9. 43 (forlagsboghdl.), Højtoft.
12. Kristoffersen, Jette Lyne, 17. 8. 42 (salgschef), Jernbanegade 31.
13. Kunøe, Ib, 29. 11. 43 (skibshandler), Kystvej 44.
14. Mathiesen, Paula, 7. 8. 43 (landmand), Hovslund.
15. Matthiesen, Egon, 9. 3. 44 (tømrer), Borgmesterløkken 13A.
16. Michaelsen, Bent, 12. 3. 43 (forretningsf.), Tøndervej 211A.
17. Mogensen, Ingeborg Primdal, 1. 5. 43 (landmand), Øster Gejl pr. Tørsbøl.
18. Mørk, Hans-Ole, 31. 3. 43 (telf.mekaniker), Farversmøllevej 5.
19. Nielsen, Erich, 8. 10. 43 (landmand), Sdr. Hostrup pr. Felsted.
20. Nissen, Karl-Heinz, 15. 2. 43 (typograf), Tøndervej 221.
21. Nygård, Niels Hansson, 30. 9. 43 (fhv. landmand), Nr. Hostrup pr. Rødekro.
22. Rasmussen, Kirsten, 8. 12. 42 (statsskovfoged), Kelstrupgård pr. Tørsbøl.
23. Raunkjær, Kristian, 24. 4. 43 (landinsp.), Tøndervej 119.
24. Schmidt, Ilsa Helene Jepsen, 13. 1. 43 (smedem.), Rugbjerg pr. Hovslund.
25. Schramm, Elisabeth, 17. 9. 43 (overpostbud), Tøndervej 161.
26. Schultz, Inga Margrethe Sandholdt, 18. 6. 43 (kapt.) Tøndervej 133.
27. Sibbesen, Knud Erik, 13. 8. 43 (kørelærer), Kolstrup 16.
28. Simonsen, Jan Holdt, 18. 10. 43 (provisor), Callesensg. 5.
29. Skovmand, Annelise, 1. 9. 43 (landmand), Dyrhave pr. Aabenraa.
30. Straagaard, Birte, 31. 12. 42 (chauffør), Løgumklostervej 31.
31. Thomsen, Birgit Nielsen, 27. 11. 42 (købm.), Holbøl pr. Tørsbøl.
32. Wive, Niels Jørgen Jørgensen, 3. 8. 44 (landmand), Mjølss pr. Rødekro.

Følgende elever er ved afslutningen af skoleåret 1954/55 eller i løbet af skoleåret 1954/55 udmeldt af skolen (de med * mærkede for at fortsætte skolegangen andetsteds):

- Albertsen, Helle Torp, 1. 7. 1938 af IIs *.
- Bucka-Christensen, Elisabeth, 25. 10. 1941 af 1c *.
- Hafstrøm, Ole, 9. 11. 1942 af 1a *.
- Hansen, Knud Villemoes, 19. 4. 1942 af 2c *.
- Keller, Svend Aage, 11. 2. 1940 af 3b.
- Kindberg, Helene, 4. 6. 1938 af Is.
- Kofoed, Hanne, 29. 12. 1937 af Is.
- Lausen, Inga, 1. 2. 1940 af 3b.

Legater, understøttelser og præmier

- A.: I. *Aabenraa Amts Skoleråd* besluttede d. 26. marts 1953: indtil videre at stille et beløb på 4000 kr. årlig til rådighed som støtte særlig i de første studieår til værdige og trængende studenter fra skolerådskredsen, som søger videreuddannelse på højere læreanstalter, på betingelse af, at fordelingen foretages af skolerådet efter indstilling af skolens rektor, og at understøttelse ydes af en sådan størrelse, at den virkelig betyder noget — ikke under 500 kr. årlig. Ansøgningskema fås på skolen.
- II. »*Aabenraa-Samlundets Jubilæums-Legat af 23. August 1945*« uddeler hvert år renterne af 20.000 kr. Bestyrelsen består af rektor (formand), kontorassistent W. Nørgaard og fru amtskontorchef Caspersen. Regnskabet føres af skolen. Ansøgningskema fås på skolen.
- III. »*Den Sønderjydske Fonds Aabenraa-Student-Legat*« uddeles af legatbestyrelsen. Opslag sker på skolen og landets højere læreanstalter i maj. Ansøgningskema fås på skolen.
- IV. »*Aabenraa-Værelset*« på studenter-kollegiet ved Århus universitet opslås ledigt hvert år i maj. Det bortgives af Aabenraa byråd efter indstilling fra skolen. Ansøgningskema fås på skolen.
- V. *Kai Brundstrups Mindelegat*. Bestyres af rektor med bistand af direktør *Oswald Sørensen* og student *Børge Skaarup* og skal tilfalde tidligere elever, fortrinvis realister, der søger handelsuddannelse. Ansøgningskema fås på skolen.
- VI. *Oplægspenge* og *stipendier* uddeles hvert år af rektor efter indstilling af skolerådet. Beløbet stilles til rådighed af ministeriet. Ansøgningskema fås på skolen.
- VII. »*Lærernes 5. Maj-Legat til Minde om Jes Peter Asmusen, Knud Andersen og Henning Fischer*« uddeles hvert år på skolens fødselsdag. Legatet bestyres af rektor og uddeles af skolerådet og kan ikke søges.

VIII. *Aabenraa amtsskoleråd* uddeler hvert år efter indstilling fra skolen til elever ved skolen indtil 2.000 kr., idet der, alt andet lige, vil være at tage særligt hensyn til elever, der bor langt borte fra skolen. Ansøgningskema fås på skolen.

IX. *Aabenraa Boghjælp* er afviklet.

X. *Strucks legat* giver hjælp til underhold, forsørgelse og undervisning af trængende, forældreløse børn, eller, såfremt sådanne ikke findes, børn af værdige, trængende forældre i Aabenraa, samt til sådanne børns faglige uddannelse eller studiehjælp. Legatets adresse er: Rådhuset, Aabenraa, hvor også ansøgningskema kan rekvireres.

XI. *Aabenraa købstadkommunes studie- og uddannelsesfond* yder lån til lav rente, eventuelt rentefri, undtagelsesvis tilskud som hjælp til ubemidlede unge kvinder eller mænd fra Aabenraa, der søger uddannelse på fagskoler, højskoler, seminarier, universiteter, andre læreanstalter eller på anden måde. Fondens adresse er: Rådhuset, Aabenraa, hvor også ansøgningskema kan rekvireres.

I, II, III, V, VI, VIII søges senest 4. juni, IV senest 25. april

I. *Amtsskolerådets studiehjælp* tildeltes *Boj Gribsvad* (S54) med 1000 kr., *Bjarne Hansen* (S54) med 650 kr., *Henning Jørgensen* (S54) med 750 kr., *Palle Krogh* (S54) med 500 kr. og *Lorenz P. Rasmussen* (S54) med 500 kr.

II. *Jubilæumslegatet* tildeltes *Hans Friis* (S55) med 200 kr., *Annemarie Glistrup* (S53) med 150 kr., *Bjarne Hansen* (S54) med 200 kr., *Henning Jørgensen* (S54) med 100 kr., *Inger Outzen* (S55) med 150 kr. og *Harald Skovgaard-Petersen* (S55) med 200 kr.

III. *Fondslegatet* tildeltes *Merret Gribsvad* (S52) med 250 kr., *Palle Krogh* (S54) med 300 kr. og *Inger Outzen* (S55) med 250 kr.

IV. *Aabenraa-værelset* på Aarhus Universitet bortgaves ved kollegiebestyrelsens velvilje i år således, at både *Vagn Outzen* (S53) og *Harald Skovgaard-Petersen* (S55) fik kollegiebolig.

V. *Kai Brundstrups Mindelegat* tildeltes *Annemarie Glistrup* (S53).

- VI. *Oplægspenge* tildeltes *Cathrine Degn* med 150 kr., *Hans Jørgen Hansen* med 105 kr., *Gunnar Hach* med 175 kr., *Evald Pedersen* med 100 kr. og *Ursula Schnoor* med 175 kr.
- VII. *5. maj-legatet* tildeltes adjunkt, fru *Karen Kring*, f. *Mogensen* (S. 1931).
- VIII. *Amtsskolerådets skolehjælp* tildeltes gymnasiasterne: *Cathrine Degn* (125 kr. + 100 kr.), *Gunnar Hack* (150 kr.), *Hans Jørgen Hansen* (150 kr.), *Gunnar Nissen* (100 kr.), *Evald Pedersen* (100 kr.) og *Ursula Schnoor* (100 kr.), elever fra 4.m: *Irene Dahl* (125 kr.), *Bent Hedelund* (125 kr.), *Jens Aage Madsen* (100 kr.), *Hans Jürgen Meyer* (100 kr.), elever fra 3.m: *Esther Grau Hansen* (100 kr.), *Preben Madsen* (150 kr.), *Kjeld Schmidt* (100 kr.), fra 2.m: *Svend Aage Hansen* (50 kr.), *Retha Johansen* (75 kr.), *Kaj Lambertsen* (50 kr.), *Inga Lausen* (100 kr.), *Asta Midtgaard* (50 kr.) og fra 1.m: *Bent Nielsen* (50 kr.).
- IX. *Aabenraa Boghjælp* er afviklet, idet dens bogbestand er overdraget skolen.
- B.: a. *Henning Fischers Mindepræmie* tildeltes *Harald Alnor*.
- b. *Aabenraa Statsskoles Elevsamfunds anerkendelsespræmier* tilfaldt *Hans Johansen* og *Anni Voigt*.
- c. *Præmier for godt arbejde* i skoleårets løb tildeltes iøvrigt: *Hans Johansen*, III m (fransk), *Lis Høj Jacobsen*, Rb (fransk), *Stig Hansen*, 4b (svensk), *Tove Nielsen*, III s (engelsk og tysk), *Karen Møller*, III s, *Inge Flemming Nielsen*, III s, *Gunnar Bossen*, III m, *Herluf Jensen*, III m, *Christian Jørgensen*, III m, *Peter Krag*, III m, *Erik Nissen*, III m, *Ole Riis*, III m, *Gunnar Hach*, II s, *Peter Stehr*, II m, *Birgit Closter*, Ra, *Helene Hildebrandt*, Ra, *Ole Mørck*, 4b, *Herdis Olsen*, 4b, *Kirsten Vigen Hansen*, 3a, *Anne Margrethe Nielsen*, 3a, *Inge Philipsen*, 3b, *Barbara Deltelsen*, 3b, *Ruth Løhmann Petersen*, 3b, *Kjeld Schmidt*, 3b, *Helle Sørensen*, 3b.

Kollegiet

fagfordeling 1955/56

Rektor, cand. mag. *Georg Buchreitz* (GB):

da: III(4);

hi: 4b(3), 1a(2), 1b(2) 11 ugentlige timer

Lektor, cand. mag. *J. Maltbæk* (JM):

geo: 3a(2), 3b(2);

nat.: IIIs(4), IIIm(4), Ra(2), Rb(2), 4b(2), 3a(2),
3b(2), 2c(2) 24 » »

Lektor, ex. lærer *Th. Kjeldsen* (Kj):

fys: 4b(2), 3a(2), 2a(2);

mat: 3a(6), 2a(5), 1a(5);

skrivn: Ra(1), Rb(1), Rab(1), 3adr(1), 2c(1).. 27 » »

Lektor, mag. art. *J. W. Klinkby* (Kl):

eng: Is(5), Ra(4), 3a(3), 2b(3), 2c(3), 1a(5);

ty. IIIs(4) 27 » »

tilsyn med ikke-sangere (1) +1 » »

Lektor, cand. mag. *P. Beck* (Bk):

rel: 3a(2), 1b(2);

da: IIIm(4), Is(4), Ra(4), 3a(5), 1b(6) 27 » »

Lektor, cand. mag. *Aage Færge* (F):

fys: 1b(2);

mat: IIIm(6), Ra(6), 2b(5), 2c(5), 1b(5)..... 29 » »

Desuden matematik uden for skoletid med

IIIs(2) +2 » »

Lektor, cand. mag. *Peder Gjølgh* (Gj):

fr: III(4), Is(5), Rab(5);

lat: IIIs(3), IIIs(4), 4a(4), 4b(4) 29 » »

Lektor, cand. mag. frk. *A. Bisgaard* (Bg):

geo: Rb(2), 1a(2), 1b(2);

nat: 4a(2), 2a(2), 2b(2), 1a(2), 1b(2);

hdg: Rab(2), 4a(2), 4b(2), 3b(2), 1a(2), 1b(2) .. 28 » »

Lektor, cand. mag. <i>K. Krogh</i> (gh):			
mat: IIm(6), Rb(6), 4b(6);			
gy: Rab(3), 2c(3), 1a(3), 1b(3)	30	ugentlige timer	
Lektor, cand. mag. <i>G. Juul-Jørgensen</i> (J-J):			
fys: IIm(6), IIm(6), Im(6), Ra(2) 2b(2);			
mat: 3b(6)	27	»	»
tilsyn ved korsang (1)	+1	»	»
Lektor, cand. mag. <i>Ingeman Pedersen</i> (IP):			
da: 4a(5);			
ty: 4a(4);			
old: III(1), IIs(1), Is(1);			
hi: III(4), IIs(3), Is(3), Ra(2), 4a(3), 3a(2),			
3b(2)	33	»	»
Lektor, cand. mag. <i>Holger Moos</i> (Mo):			
eng: IIIs(5), IIs(6), Im(2), 4a(3), 3b(3);			
da: 4b(5), 2a(4), 1a(6)	34	»	»
Lektor, cand. mag. frk. <i>Julie Lindballe</i> (Li):			
fys: Rb(2), 4a(2), 3b(2), 2c(2), 1a(2);			
mat: IIm(6), 4a(6);			
pigeregning: Rb(4);			
geometri: Rab(2)	28	»	»
Lektor, cand. mag. <i>P. F. Hahnemann</i> (Hh):			
da: Rb(4);			
eng: IIm(2), Rb(4), 4b(3), 2a(3), 1b(5);			
ty: Is(5), 2b(5)	31	»	»
Lektor, cand. mag. <i>F. V. Gerdes</i> (Gr):			
geo: IIs(2), IIm(2), Is(2), Im(2), Ra(2), 2a(2),			
2b(2), 2c(2);			
gy: I-R(4), 4a(4), 4b(4)	28	»	»
Lektor, cand. mag. <i>A. C. Lindgård</i> (Lg):			
da: IIs(4), Im(4);			
ty: Ra(5);			
fr: IIs(5), IIm(5), Im(5);			
lat: Is(4);			
tg: 2a(1)	33	»	»
Adjunkt, ex. lærerinde, frk. <i>E. Hopff-Andersen</i> (HA):			
da: 2a(4);			
gy: III-II(4), I-R(4), 2ab(3), 2c(3), 1a(3), 1b(3)	24	»	»
Adjunkt, cand. mag. <i>Poul Vestergaard Larsen</i> (VL):			
da: 2b (4);			
ty: IIIs(4), Rb(5), 4b(4);			
gy: III-II(4), I-R(4), 3a(4), 3b(4)	33	»	»

Adjunkt, cand. mag. fru *Lisbeth Kiil* (Kiil):

da: 3b(5);

sang i hele skolen 27 » »

Adjunkt, cand. mag. *Aage Laursen* (Lau):

rel: III(1), IIs(1), IIm(1), Is(1), Im(1), 4a(1),

4b(1), 3b(2), 2a(2), 2b(2), 2c(2), 1a(2);

old: IIm(1), Im(1);

hi: IIm(3), Im(3), Rb(2), 2a(2), 2b(2) 31 » »

Mellemskolelærerinde, ex. lærerinde, frk. *S-H v. Lachmann* (L):

ty: 3a(4), 3b(4), 2a(5), 2c(5);

pigeregning: Ra(4);

skr: 3bdr (1), 2a(1), 2b(1), 1a(1), 1b(1) 27 » »

Mellemskolelærer, ex. lærer cand. phil. *Einar Johansen* (Joh):

geo: Rb(2), 4a(2);

tegning og sløjd i mellem- og realklasserne 36 » »

Timelærerinde, gymnastiklærerinde, fru *Inga Johansen* (joh):

gy: 4a(4), 4b(4), 3a(3), 3b(3) 14 » »

Timelærerinde, ex. lærerinde, fru *Helga Ricken* (HR):

hdg: 3a(2), 2a(2), 2b(2), 2c(2) 8 » »

Gj er skolens inspektor, tillige Rektors stedfortræder og sekretær.

HA er inspektrice for de kvindelige elever.

Mo har tilsynet i hovedbygningen.

Lg har tilsynet i gymnasiebygningen.

Bk er bibliotekar.

IP har tilsynet på legepladsen og med skolens materiel, har desuden forestået mælkedistribueringen og mælkesalget, indtil det under hans tilsyn i januar overdroges til elevrådet.

J-J lægger timeplan.

Gr har påtaget sig at passe films- og lysbilledeapparater, herunder filmsbestillinger.

Kiil har passet båndoptager og radioanlæg.

Kj er regnskabsfører og boginspektor, i sidste egenskab med Joh som assistent. Kj leder tillige morgensang.

Lg er sine kollegers repræsentant i Dansk Magisterforening, F i GL.

Pedel er *Holger Jensen*.

Bg har haft årsorlov for at kunne foretage en studierejse til Afrika. Hendes embede opdeltes, idet Gr overtog geografitimerne som overtimer, fhv. lærerinde fru *Signe Kristensen* håndarbejdstimerne, mens naturhistorietimerne varetoges af stadsdyrlæge *Kaj Rosenørn Mogensen*. Da han i december blev syg og i begyndelsen af det nye år afgik ved døden, overtoges naturhistorietimerne af fhv. overlærer *Søren Kristensen*.

Lg udnævntes ved kgl. resolution af 21. 12. 1955 pr. 1. 1. 1956 til lektor.

Hr. *Knowles Cooke*, lærer ved High School, Oak Park and River Forest, Chikago, deltog i januar, februar og marts måneder i undervisningen i engelsk. Arrangementet var kommet i stand ved Fullbright-programmet for udveksling på kulturelt område mellem U. S. A. og Europa. Hr. Cooke deltog i enkelte timer i alle skolens klasser og i 4 timer i IIs, 3 i Is.

L var sygemeldt i tiden 6. 2. til 8. 3. 56. Hendes timer opdeltes på kolleger.

Der har været enkelte andre, mindre sygdomsforsømmelser i kollegiet. De har alle kunnet afhjælpes kollegialt.

Den særlige matematikundervisning for elever i IIs er blevet overtaget af F.

Stadsdyrlæge *Kai Rosenørn Mogensen* var kun i kort tid knyttet til skolen, men også forud os bekendt som et værdifuldt menneske, hvis tidlige død vi dybt beklager.

Vi føler det som en ære, at han — omend kun kort — var en af vore.

Skolenævnet

Valgt marts 1955 består skolenævnet af gårdejer *Henrik Hansen*, Mjøs, fru amtskontorchef *Caspersen*, Aabenraa, ingeniør *Møller Christensen*, Aabenraa, fru gårdejer *Ole Olsen*, Bovrup, foruden Bg, Gj. og GB.

Foreninger

Aabenraa Statsskoles Elevsamfund har med landsretssagfører Hans Johansen som formand arrangeret en rigt besøgt dimittendfest på årsafslutningsdagen, en tyndt besøgt medlemsfest i juleferien og med erhvervschef *Frands Gregersen* som redaktør udsendt et fyldigt årsskrift.

Opnør har haft Poul Vilhelmsen som formand og foranstaltet både møder og festlige sammenkomster for eleverne, bl. a. tilige tilrettelagt medlemmers deltagelse i karneval på Sønderborg Statsskole.

Foreningen til Dyrenes Beskyttelse har under ledelse af JM en ungdomsafdeling ved skolen.

Skolebio og *Landsskolecenen* er ved skolen repræsenteret gennem Gr.

En *musikklub* med først Claus Rasmussen, senere Sonja Langschwager som formand og Kiil som leder har holdt hyppige møder med grammofon- og radiodemonstrationer.

Elevrådet

I det forløbne skoleår har elevrådet taget sig af adskillige festarrangementer, har overtaget mælkefordeling og mælkesalg under IPs tilsyn, har foranlediget istandsættelse af mælkekælderen og deltaget i drøftelsen af adskillige løbende sager. Dets sammensætning var: *Bruno Schnoor*, III m, formand, *Poul Vilhelmsen*, III m, *Jürgen Birck*, III s, *Poul Nørgaard Christensen*, II m, *Palle Müller*, II s, næstformand, *Rigmor Christensen*, II s, sekretær, *Ole Mørck*, I m, kasserer, *Irene Dahl*, I s, *Leif Andersen*, Ra, *Bent Hedelund*, Rb, *Lavst Riemann Hansen*, 4a, *Jytte Kley*, 4a, *Kaj Greve*, 3a, *Bente Christensen*, 3b.

Ole Mørck, *Irene Dahl*, *Palle Müller*, *Poul Nørgaard Christensen*, *Rigmor Christensen* har været præfekter for 1. og 2. m og bl. a. forestået sparemærkesalget i disse klasser.

Karaktergivning

Eleverne får karakterer i oktober, december, februar og april måneder, i december og april tillige vidnesbyrd. De får i reglen karakterbøgerne med hjem en mandag og skal aflevere dem på kolen igen den næstfølgende mandag.

Årskarakterer og årsprøvekarakterer udleveres dem på årsafslutningsdagen, og karakterbogen med disse karakterer skal ikke leveres tilbage til skolen.

Gaver m. v.

Der er som vanligt vist skolen megen venlighed bl. a. under excursionser, og der er i årets løb modtaget mange gaver. Det er umuligt at nævne alle, og vi må derfor, idet vi takker alle, indskrænke os til at nævne: Boggaver fra *Undervisningsministeriet*, *Gyldendalske Boghandel*, *Videnskabernes Selskab*, *U. S. A.*, *Informations-Service*, *Kinesiske Ambassade*, *Tyske Generalkonsulat i Aabenraa*. *Olav Nørgaard* har skænket en rensdyrtak, *Henning Jensen* skænket mågevinger. Fra Bg kom i april, sendt fra Midtafrika, en tam-tam-tromme. *Undervisningsministeriet* skænkede et komplet udstyr til skoleradio-lytning, bestående af en hjørne-højttaler, 3 søjlehøjttalere, et radioapparat, 2 båndoptagere. *De samvirkende Idrætsklubber i Aabenraa* (SIKA) har skænket en kunstnerisk udført plakat.

Af skolens dagbog

1955:

18. 6.: Årsafslutning for 1. og 2.m.
23. 6.: Årsafslutning for den øvrige skole. Dimission.
 1. 7.—8. 7.: 45 elever fra 3. m a og b under ledelse af Kj, Mo med frue i Norge, (Setesdalen og Telemarken).
12. 2.: Det nye skoleår begynder.
23. 8.: Skolens fødselsdag. Udflugt til Kolding og Løvedde. Uddeling af legater.
29. 8.—3. 9.: Is, Im, Ra, Rb på excursion til Roskilde, Helsingør, Hillerød, Kullen, Höganäs, Møen. Ledelse Kj, IP, Ha.
17. 9.: De sønderjydske gymnasieskolers, Ribe Katedralskoles og Duborgskolens idrætsstævne fandt sted her på skolen.
25. 10.: Konsulent A. Thru-Møller: Foredrag for IIIs + m om kunstforståelse.
29. 10.: Sønderjydske gymnasieskolers, Ribe Katedralskoles, Christian Paulsen-Skolens og Duborgskolens sangstævne i Flensborg.
 3. 11.: Maskinchef Klein, Dansk Skibsadoption: Foredrag med film for mellemskolen om arktisk sejlads.
 5. 11.: 4a og 4b: Norgesfest under ledelse af Kj, Mo.
29. 11.: Gymnasiasterne indbudt af »Aabenraa Rotary Klub« til foredrag ved direktør for »Vestkraft«, civilingeniør Jens Møller. Emne: Atomkraften og dens fredelige udnyttelse.
22. 12.: Juleafslutning. Herunder meddelelse om oplægspenge.

1956:

13. 1.: Besøg af fransk lektor *M. Schydlovsky*.
1. 2.: Skolekomedie med bal for 1., 2. og 3. med forældre. IIs + m opførte under instruktion af Lg og med bistand af Joh »Nitouche«.
2. 2.: Gentagelse af skolekomedie og bal for 4m, R, I, II, III.
I begge tilfælde: festarrangementet under elevrådets ledelse.
3. 2.: Skolekomedien gentoges for »Aabenraa Bys Danske Samfund«.
10. 2.: Folketingsmedlem, kammerherreinde, fru *Ingeborg Refslund-Thomsen*: Foredrag for 4m, R og I, II, III: Erindringer fra afstemningsdagene 1920. Øvrige skole, samt elever, der ikke ønskede at deltage, fri kl. 12.
12. 2.: Pianisten *Kjell Olsson*: Mozart-time for gymnasiet.
13. 2.: 1.m slog katten af tønden.
15. 2.: Størstedelen af II s + m overværer efter venlig imødekommenhed fra oberstløjtnant *Petersens* side en professionel opførelse på Søgård kaserne af »Nitouche«.
24. 2.: Stadsdyrlæge *Kaj Mogensens* død giver anledning til skolelukning.
25. 2.: Ved begravelsen paraderer skolens fane.
3. 3.: Hr. *Knowles Cooke*: foredrag for mindre kreds om amerikanske skoleforhold og lærerkår.
15. 3.: Lg: foredrag for gymnasiet om Cæsar.
21. 3.: Hr. *Knowles Cooke*: foredrag om: The American Negro Problem seen by an American. Derefter spørgetime i emnet. Deltagere: interesserede forældre, de større elever og en indbudt kreds.
13. 4., 14. 4. og 23. 4.: Optagelsesprøver til 1. m. Der var tilmeldt 121 elever. Der optoges 59, mens 17 andre, der ligeledes skønnedes egnede for eksamensmellemskolen, overførtes til de kommunale skoler.

25. 4.: Sangafslutning under ledelse af Kiil.
4. 5.: III ophænger krans ved skolens minderelief.
5. 5.: Vagtskifte ved »Elevernes flag«.
9. 5.: Forældremøde. Amtskontorchef *J. P. Caspersen* indleder drøftelse af emnet: En fader ser på optagelsesprøve og examen.

Iøvrigt: I skoleårets løb er i kraft af en i 1947 erhvervet forkøbsret ejendommen Forstallé 22 købt med skolens udvidelse for øje.

Elever fra III har i efterårsferien malet sanglokalet.

Skolelægeordning og skoletandlægeordning har fungeret programmæssigt.

Undervisningen

Lektor Magelund, Haderslev, har som vanligt givet realklasserne anvisning på erhvervsvejledning.

Timefordelingen

Fag	III s	III m	II s	II m	I s	I m	R	4	3	2	1
Religion	1	1	1	1	1	1	—	1	2	2	2
Dansk	4	4	4	4	4	4	4	5	5	4	6
Engelsk	5	—	6	2	5	2	4	3	3	3	5
Tysk	4	—	4	2	5	2	5	4	4	5	—
Fransk	4	4	5	5	5	5	5	—	—	—	—
Latin	3	—	4	—	4	—	—	4	—	—	—
Oldtidsk	1	1	1	1	1	1	—	—	—	—	—
Historie	4	4	3	3	3	3	2	3	2	2	2
Geografi	—	—	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Naturhist.	4	4	—	—	—	—	2	2	2	2	2
Fysik/kemi	—	6	—	6	—	6	2	2	2	2	2
Mat./regn.	—	6	—	6	—	6	6	6	6	5	5
Geometri	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—
Regn. for piger	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—
Skrivning	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1	1
Tegning	—	—	—	—	—	—	2	1	1	1	2
Drenge gymn.	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	3
Pige gymn.	4	4	4	4	4	4	4	4	3	3	3
Sang	2	2	2	2	2	2	2	1	2	2	2
Sløjd	—	—	—	—	—	—	—	2	2	2	2
Kvindelig hdg.	—	—	—	—	—	—	2	2	2	2	2
	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36

- 1) Skrivning i 3. er kun for drenge. Sang i 3. er kun for piger.
- 2) Der er i 4. valgfrihed mellem på den ene side latin og på den anden side sløjd (drenge), håndarbejde (piger) tegning + 1 time extra i dansk.
- 3) Der er i realklassen valgfrihed mellem på den ene side fransk og på den anden side skrivning + tegning + sløjd eller håndarbejde.

- 4) Der er i realklassen valgfrihed mellem på den ene side 6 timers aritmetik og på den anden side 4 timers aritmetik + 2 timers geometri.
- 5) Der er i realklassen for piger valgfrihed mellem på den ene side 6 timers aritmetik (evt. 4 timers aritmetik + 2 timers geometri) og på den anden side 4 timers »pågeregning« + 2 timers sang.
- 6) Der er i Im valgfrihed mellem engelsk og tysk.

Eksamenspens

Studentereksamen

Dansk, III s+m (GB): Pontoppidan: Nattevagt. Iium Galgebakke: Den første Gendarm. Ibsen: Vildanden. Holberg: Erasmus Montanus. Falkenstjerne-Borup Jensens håndbog I (1950), s. 6—9, 18—21, 121—123, 131, 174—175, 221—224ø, 226—228, 239—240, 259—261, 271, 284—286, 287—288, 298—299m, 352—355, 373—375, 375—376. II (1949), s. 20m—21, 23, 38—39, 46—47, 66n—70, 74—76, 79—1021, 167—169, 184—185, 186—190, 211—216, 242—247. III (1950), 11—16, s. 18—25, 39—41, 110—113, 115n—116ø, 125—130, 196—199ø, 229—232m, 232—234, 255, 291—293, 330. Rehling og Hasselbergs håndbog (1939), s. 14—18, 31—33, 34—36, 86—88, 88—91, 92—104, 111—112, 118, 121—131, Ferlovs håndbog, s. 16—17ø, 19, 33n—36ø, 43—47, 62—64, 173—175, 252—253, 254—255, 316—318. Falkenstjerne III, (1950) 366—368. Grammatik efter Buchreitz og Lindgård.

Engelsk, IIIs (Mo): Østerberg: Engl. Poems⁵, s. 29—30, 38—40, 47—51, 59—62, 70—71, 75—76, 80—86, 92—97, Skovgaards udgave af »Julius Caesar«, III, British Spirit, s. 73—94, 117—123, Dickens Reader⁵, s. 68—88, Rebecca Sharp, s. 3—16, Shaw: Arms and the Man, Act. 1.

IIIm (Hh) har i løbet af de 2 gymnasieår læst: Ring Hansen og Mouridsen: On England and the English og Helweg-Møller: Modern Prose, begge bøger i udvalg.

Tysk, IIIs (VL): Urfaust, v 1—248, 457—529, 925—1277, Wilhelm Tell, 1. og 4. akt. Tyske digte II, 1, 2, 5, 14, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, III, 2, 4, 5, VIII, 8, 12. Kulturgeschichtliche Lesestücke, 4, 17, 18, 28.

Fransk: IIIs+m (Gj). I løbet af gymnasieårene læst efter Jungs læsebog, Bruun og Roskjærs begynderbog, Kryssing-Berg: Paul et Françoise, Madsen: Moderne franske forfattere, Linguaphone-ktioner, Bruun og Roskjær: La France occupée et délivrée, Duprez: Histoire de France.

Latin, IIIs (Gj): Der opgives ikke tekster, idet prøven er ansat som extemporalprøve. I løbet af gymnasieårene er læst efter følgende bøger: Caesars gallerkrig, Høeg: Cæsar, Nielsen og Krarup, Krarups poesi-udvalg, sangbogen »Concinamus«, *Itinerarium Aetherae*.

Oldtidskundskab, IIIs+m (IP): *Iliaden*, I, XXIV, *Odysseen*, VI, Kragelund: Græske historikere¹, s. 38—44, 64—80, 92—100, *Apologi* og *Kriton*, Sofokles: *Antigone* (Thor Lange), og billeder: Kretisk-mykensk kunst, Akropolis, teatret, geometrisk kunst, samt efter Kragelund: Græske kunstværker², nr. 12, 14, 19, 20, 22, 33, 38, 41, 46, 50.

Historie IIIs+m (IP): Efter Munchs lærebøger *England*, *Tyskland*, *Frankrig 1500—1815*, samme lande 1870—1939, *Rusland*, *USA 1850—1939*, efter Kierkegård og Windings lærebog *Danmark 1380—1814*, *Norden 1848—1939*, Munch: *Samfundslære*¹⁸, s. 37—44, 49—60, 86—92, 95—100, 148—155, samt tillægshæfte (1954), s. 17—42, Müller: *Frederik d. Store*, *Principper for styrelsen*, Holbech: *Kilder til Genforeningens historie*, stk. 7, 9, 10, 16, 17, 26, 31, 34, 36, 47, og billeder efter Bundgård I, nr. 7, 36, 38, 40, 42, og Andrup m. fl.², nr. 33, 39, 88, 96, 97, 105, 126, 145, 148, 149, 284 og tabeller over nordslesvigsk landbrug 1920—1940, og den politiske udvikling i Nordslesvig 1920—1940.

Geografi, IIs (Gr): Hellners lærebog² med følgende overspringelser: s. 35—44, 179—185.

IIm (Gr): Hellner og Humlum² med følgende overspringelser: s. 34—36, 55—65, 68—85, 108—112, alt i 2. del.

Naturhistorie, IIIs (JM): Kjeltoft og Schiønning: *Biologi for gymnasiet*³ med overspringelse af s. 82—87, Krogh: *Fysiologi*¹² med overspringelse af s. 98—114, 118—120, 128—134.

IIm (JM) som IIIs.

Fysik med astronomi og kemi, IIm (J-J): Sundorph: *Varmelære*⁸, s. 17—32, *Lyslære*⁸, s. 32—59, *Mekanisk fysik*⁸, s. 1—62, 96—100, *Elektricitet og magnetisme*⁸, s. 1—30, 56—87, 104—131, Barmwater: *Grundtræk*⁷, s. 9—18, 21—35, 87—93, 100—101. Følgende øvelser: Fordampningsvarme, Pyknometer, Kogning ved lavt tryk, Linser, Goniometer, Vægtfylde, Skråplan, Penduler, Kundts rør, Wheatstones bro, Kompensationsapparat, Termoelement, Faradays elektrolyt. love, Joules lov, Jordmagnetisme og mag. moment. Ring: *Kemi*⁷, paragrafferne 17—27, 30, 35—45, 59, 61, 63, 65, 67, 72—74.

Matematik, IIm (Li): Pihl og Rubinstein: *Lærebog i matematik I*, Pihl, Kristensen og Rubinstein: *Lærebog i matematik II*, III med tillæg, Erlangs firecifrede logaritmetabel. Anordningens punk-

ter 2, 4, 7, 8, 10, 11, 12, 16, 17, 18, 19, 21, 22, 24, 25, 27, 28, 29 (kun ellipsen), 31, 34, 36, 37, 38. Lærebogen I, s 21—34, 116—118, 141—148, 152—167, 175—176, 178—203, 227—231, II, s. 38—48, 49—57, 59—76, 79—89, 91—93, 99—117, 119—120, 125—128, 129—138, 159, samt tillæg, s 13—19, 163—164, 166—173, 194—204, 205—206, III, s 4—8, 14—32m, 38—40, 42—44, 81—111, 131—156.

Realeksamen

Dansk, Ra (Bk): Holberg: Jeppe, Munk: Ordet, Clausen og Hansens læsebog for R⁷, s 39—42, 83—87, 91—104, 106—115, 120—142, 155—161, 172—186, 206—216, 221—222, 228—230, 242—249, 272—281.

Rb (Hh): Holberg: Pol. Kandestøber, Blicher: Landsbydeggen, samme læsebog, s 39—42, (83—87), 91—104, 155—161, 172—186, 206—216, 242—249, (271—272).

Engelsk, Ra (Kl): Friis-Hansen og Chr. Nielsen: Engelsk for R (1955), stk. 1, 2, 3, 4, (5, 6, 7), 8, 9, (10), 11, 13.

Rb (Hh): samme bog (1951), stk. 1, 2, 3, 4, 7, 8, (9), 11, 12, (13), 14.

Tysk, Ra (Lg): Lasthein og Skov: Deutsch für R (1954), stk. 2, 3, 4, 5, 8, 11, 12, 17, 24, 32.

Rb (VL): samme lærebog, stk. 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 12, 17, 18, 19, 20, 21, 28, 32, 34.

Fransk Ra og Rb (Gj): Bruun og Roskjær: Fransk f. begynderes⁵, s 25—68, 86—88, Kryssing Berg: Paul et Françoise, lektion 18—25.

Historie, Ra (IP): Strehle: Tre imperier¹, s 8—34, 87—117. Kierkegård m. fl.: Borger og samfund³, s. 5—32, 36—40, 44—52, 65—69, 74—84, 87—103.

Rb (Lau): Strehle: Tre imperier¹, USA, paragrafferne 1—30, USSR, paragrafferne 6—30, Kierkegård m. fl.: Borger og samfund, s 5—32, 36—40, 44—52, 58—59, 61—103.

Geografi, Ra (Gr): Hellner og Humlum: Erhvervsgeografi for realklassen⁵ og⁶.

Rb (Joh): som Ra.

Naturhistorie. Ra JM): Jørgensen og Andersen: Biologi.

Rb (JM): som Ra.

Fysik, Ra (J-J): Sundorph: Fysik I, varmelære¹⁰, samme: II, elektricitet¹³, til elektriske svingninger.

Rb (Li): som Ra.

Ra (F): som Rb, idet dog logaritmer, potens og rod er læst efter optegnelser.

Praktisk regning og matematik, Rb (gh): Andersen og Damgaard Sørensen: Regning og aritmetik for realklassen.

Geometri, Rab (Li): Juul og Rønnau: Geometri for R (÷ konstruktioner).

Praktisk regning for piger, Ra (L): Andersen og Damgaard Sørensen: Praktisk regning for piger.

Rb (Li): som Ra.

Mellemskoleeksamen

Dansk, 4a (IP): Holberg: Pol. Kandestøber. Clausen og Hansens læsebog IV¹², s 3, 35—43, 49—52, 57—70, 75—84, 90—108, 120—142, 208—231, 270—277, Houken og Sørensens svenskbog: Tomas' stora dag, Månen ock kakorna, Sven Dufva, Vårt land.

4b (Mo): Oehlenschläger: Hakon Jarl, samme læsebog s. 14—19, 37—40, 54—70, 98—108, 120—142, 156—165, 167—184, 270—277, samme svenskbog: Mas og Mes, En beklaglig olycks-hændelse.

Engelsk, 4a (Mo): Friis-Hansen og Chr. Nielsen: Eng. IV (1952), stk. 4, 7, 8, 10, 16, 17, 18, 19, 26, 30.

4b (Hh): samme lærebog, stk. 4, 6, 7, 8, 10, 15, 17, 18, 19, 20, 21, 28, 29, 30.

Tysk, 4a (JP): Lasthein og Skov: Deutsch III⁴, stk. 1, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 12, 14, 15, 17, 18, 20, 22, 23, 25m, 27, 28, 29, 30, 32, 35, 38a, ¹/₂b c. (10, 13, 16, 42).

4b (VL): samme bog, stk. 1, 4, 6, 8, 10, 12, 13, 15, 17, 18, 19, 20, 23, 26, 27, 28, 29, 32, 35, 39, 40, 43.

Historie, 4a (IP): Buchreitz og Rosing: Historie II³, s 128—298, 321—330, 348—351.

4b (GB): samme bog, s 147—250ø, (250ø—255), 256—320, (321—360).

Geografi, 4a (Joh): Andersen og Vahl: Geografi II, Sydamerika, Havet, Norden.

4b (Gr): som 4a.

Naturhistorie, 4a (S.K.): Balslev og Simonsens zoologi, fra Snegle — bogen ud. Balslev og Simonsen: Botanik IV.

4b (JM): som 4a.

Fysik og kemi, 4a (Li): Sundorph: Fysik II¹³.

4b (Kj): som 4a.

Regning og matematik, 4a (Li): Andersen og Damgaard Sørensens lærebog IV, Pihl: Geometriske øvelser II, paragrafferne 78—83, 85—86, 96—105.

4b (gh): som 4a i regning og aritmetik, samme lærebog i geometri paragrafferne 77—81, 85—86, 96—105.

Latin, 4a (Gj.): Hastrup og Holt: Latin for beg.², tekstbogen, s 17ø—34m.

4b (Gj): som 4a.

Læsepena i oprykningsklasserne har i det store og hele været som i de forudgående år. Der ses af besparelseshensyn bort fra fortegnelse over dem.

Elevernes materiel m. v.

På skolen får eleverne udleveret skolebøger og skriveskriver, så at de kun behøver selv at eje et velforsynet penalhus, gymnastiktøj, taske, pose, småhæfter o. l.

Gymnastiktøjet består for drengenes vedkommende af et par blå benklæder og en gul trøje, der bør anskaffes efter samråd med gymnastiklæreren. De må under boldspil være forsynet med robust fodtøj, helst fodboldstøvler, og i den kølige tid er en træningsdragt at anbefale.

Pigernes gymnastikdragt er hvid og bør anskaffes efter aftale med gymnastiklærerinden.

Til badning medbringer alle elever håndklæde hjemmefra.

Gymnastiktøjet må — undervejs til og fra skolen — opbevares i en særskilt taske eller pose, ikke sammen med bøgerne, og denne taske eller pose tages ikke med ind i klassen, men hænges op i korridoren.

Pigerne skal tillige have en syæske eller sypose efter aftale med lærerinden i håndgerning.

★

Der opkræves i september 50 øre pr. elev til dækning af en forsikring. Denne betaler i givet fald sådanne udgifter i forbindelse med ulykkestilfælde, som sygekassen eller sygeforsikringen ikke betaler (bl. a. biltransport til hjemmet), og den gælder i selve skoletiden, når eleverne er undervejs til og fra skolen, under skoleudflugter og excursionser.

Eleverne skal afhente skolebøger til det nye skoleår efter følgende tidtabel:

11. august kl. 10,00—11,00: 1.m
9,00— 9,30: 2.m
9,30—10,00: 3.m
11,00—11,30: 4.m
9,00— 9,30: R
9,30—10,00: Is+m
10,30—11,00: IIs+m
11,00—11,30: IIIs+m

Der må medbringes taske (Is+m: kuffert) til at bære bøgerne i. Er eleven selv forhindret, må en anden møde i hans sted.

Alle bøgerne skal forsynes med papir- eller plasticomslag straks ved skoleårets begyndelse.

Indbydelse

Skriftlig eksamen begynder d. 7. maj, skriftlige årsprøver i dagene derefter.

Mundtlig eksamen og mundtlig årsprøve vil finde sted i tiden 31. maj til 22. juni. Særligt skema herover vil blive udsendt.

Fremlæggesarbejderne i sløjd, tegning, kvindeligt håndarbejde vil være udstillet i gymnastiksalene *torsdag d. 31. 5. og fredag d. 1. juni, begge dage kl. 10—12 og 14—16.*

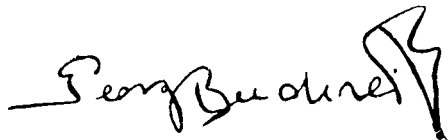
Årsafslutningen finder for 1. og 2. m.s vedkommende sted lørdag d. 16. juni kl. 9.

Årsafslutning med dimission finder i øvrigt sted lørdag d. 23. juni kl. 9.

Til at overvære de mundtlige prøver, bese de fremlagte arbejder og deltage i afslutningsfesterne indbydes venligst forældre og andre, der måtte interessere sig for skolens arbejde.

Det nye skoleår begynder mandag den 13. august kl. 9. Om afhentning af bøger se side 51.

Aabenraa, 15. maj 1956.

Nogle ordensregler

- 1) Eleverne skal møde i god tid, d. v. s. være på skolepladsen lidt før skoletidens begyndelse.
- 2) Skoletiden er fra kl. 8,00 til kl. 13,50, om lørdagen dog fra kl. 8,00 til kl. 13,00. Eftersnidning finder kun sted, efter at hjemmet er underrettet herom.
- 3) Ønskes en elev fritaget for at tilbringe frikvartererne på legepladsen, må *skriftligt* ønske herom medbringes. Tilladelse vil almindeligvis kun blive givet for en kortere periode. I spisefrikvarteret kan eleverne opholde sig indendørs. Der kan købes mælk på skolen.
- 4) Tilladelse til at forsømme skolen hele dagen eller dele af dage kan i særlig tvingende tilfælde gives af rektor eller inspektør efter *skriftlig* anmodning, der bør fremsendes i god tid. Ekstra frihed i forbindelse med ferier og fridage gives principielt ikke. Skolen venter, at man aldrig begærer frihed, medmindre det er strengt nødvendigt.
- 5) Efter forsømmelse på grund af sygdom må *skriftlig* meddelelse fra hjemmet om forsømmelsens årsag og varighed medbringes, efter epidemiske sygdomme meddelelse fra lægen, hvem det ifølge ministeriets meddelelse af 15. marts 1916 påhviler, når der konstateres smitsom sygdom i et hjem, der har skolesøgende børn, at underrette disses skole.
- 6) Ingen elev må forlade skolen i skoletiden uden rektors, inspektors eller (i frikvartererne) pladsinspektørens tilladelse.
- 7) Alt skolemateriel skal være tydeligt mærket med navn. Eleverne får bøger og hæfter udleveret på skolen i rimeligt omfang. Skolebøgerne skal være indbundne i stærkt papir- eller plasticomslag, den daglige morgen-sangbog helst i et omslag af tøj eller plastic. Skolebøgerne forbliver skolens ejendom, den enkelte elev er ansvarlig for god behandling af dem, og hjemmet er økonomisk ansvarlig for de lånte bøger, idet ansvar vil blive gjort gældende i tilfælde af mishandling, ikke for almindeligt slid. Der må kun skrives i bøgerne efter direkte ordre fra en lærer, og heller ikke understregninger er tilladte. Bøgerne skal tilbageleveres efter endt brug og til enhver tid forevises boginspektør til kontrol, hvis han forlanger det.
- 8) Eleverne skal selv eje gymnastikdragt, skoletaske, skriveredskaber. Desuden benyttes en pose, en taske eller et plasticomslag til gymnastiktøj og håndklæde, der ikke må anbringes i samme taske som skolebøgerne.
- 9) Fritagelse for gymnastik, boldspil eller badning kan af hensyn til en elevs helbred gives efter *skriftligt* ønske fra hjemmet, dog ikke ud over en uge ad gangen. Længere fritagelse kan ifølge ministeriel bekendtgørelse kun gives efter lægeattest på særlig blanket, der fås udleveret på skolen.
- 10) Cykler skal anbringes på de anviste pladser og være aflåsede. Skolen påtager sig intet ansvar. Knallerter og motorcykler må trækkes over skolens grund, og der må ikke køres på skolepladsen.
- 11) Forsætlig eller tankeløs beskadigelse af skolens materiel og inventar vil blive forlangt erstattet. Enhver beskadigelse skal straks meddeles.
- 12) Eleverne er efter tur ordensdukse. Ordensduksen skal være på skolen 5 minutter før skoletid og må ikke forlade den, før nøglerne er afleveret.

Aabenraa Statsskole

Rektor træffes som regel skoledage (undtagen tirsdag og lørdag)
kl. 12,15—13.

Telefoner: Rektor	Aabenraa	2 23 11
Lærerværelse (kl. 8—14)	»	2 26 11
Inspektør privat	»	2 28 11
Regnskabsfører privat	»	2 25 69
Pedellen (efter kl. 14)	»	2 26 11

Bankkonto: Den Nordslesvigske Folkebank.

Postgirokonto: Nr. 43440.